

Erdészeti Lapok

Alapítva: 1862-ben

CXLIX. évfolyam
2014. június

Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata

www.oee.hu

A TARTALOMBÓL:

**MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEINK ERDŐSÍTÉSE
AKÁCTERMESZTÉS DÉL-KOREÁBAN
ERDŐMŰVELÉS PUSKÁVAL
A MEZEI JUHAR KÓROKOZÓI
A MÁTRÁBAN JÁRT AZ ERDŐMŰVELÉSI SZAKOSZTÁLY
KÜLDÖTTGYŰLÉST TARTOTT AZ OEE**

22. Kaán Károly-verseny Mezőtúron

Koszorúzás a Kaán Károly-Emlékoszlopnál

Az ország 19 megyéjéből érkeztek 5. és 6. osztályos tanulók és felkészítő tanáraik Mezőtúrra a május 23–25. között megrendezett *Kaán Károly XXII. Országos Természet- és Környezetismereti verseny* döntőjére, melynek középpontjában idén az erdő állt.

A Mezőtúri Református Kollégium dísztermében az ünnepélyes megnyitón *Kis Zoltán*, a Vidékfejlesztési Minisztérium osztályvezetője, *dr. Vajna Tamásné*, a zsűri elnöke, *Szűcs Dániel*, a városi Művelődési, Oktatási és Sportbizottság elnöke és *Beszterczey András* esperes, lelkeszelnök köszöntötte a versenyző diákokat és tanáraikat. A megnyitó után a verseny első fordulóján a diákok ötperces kiselőadásban számoltak be lakóhelyük természeti értékeiről, megfigyeléseikről.

Az esti szakmai fórumon *dr. Babai Dániel*, a 20 évvel ezelőtti Kaán Károly-verseny győztese, etnobotanikus „Népi természetismeret Gyimesben” címmel tartott előadást.

A második forduló, az egész napos terepgyakorlat az év fájának, a mezei juharnak az elültetésével kezdődött a főtéri templomkertben, ahová a résztvevők névsorát tartalmazó

Kaán Károly leszármazottai

– Lent: az év fája ültetése

kapszulát is elrejtették. A terepgyakorlatot *dr. Tóth Albert*, a versenybizottság elnöke vezette.

Vasárnap elméleti fordulóval folytatódott az eseménynyűs hétvége. Amíg a tanulók írásbeli feladatokat oldottak meg, a tanárok továbbképzésen vettek részt az erdőről rendezett konferencián. Ez alkalomból *Lomniczi Gergely*, az Országos Erdészeti Egyesület főtitkára, az OEE történetéről és Kaán Károly munkásságáról, *dr. Borovics Attila*, az Erdészeti Tudományos Kutató Intézet főigazgatója a fenntartható erdőgazdálkodásról, az őshonos fajokról, az akác fontosságáról tartott előadást.

A délután folyamán a verseny bölcsőjének színhelyén, a Mezőtúri Református Kollégium Általános Iskolájának aulájában koszorút helyeztek el a részt vevők Kaán Károly emléktáblájánál, a volt főiskola folyosóján a *Győrfi Sándor* szobrászművész által készített Kaán Károly-mellszobornál, valamint a Református Kollégium középiskolájának udvarán a

A győztes diákok és felkészítő tanáraik

Vári Szalay István népi iparművész által készített Kaán Károly-Emlékoszlopnál.

A Református Kollégium dísztermében „Erdő gyermekszemmel” c. kiállítást rendeztek a tanulók erdő élővilágát, természetvédelmet ábrázoló posztereiből. Emellett versenytörténeti kiállítás is nyílt az elmúlt két évtized fotóalbumaiból, aranykönyveiből, tanári segédanyagaiból, kiselőadási kiadványaiból, az elmúlt évek posztereiből.

A díszteremben rendezett záróünnepségen *Búsi Lajos*, a Vidékfejlesztési Minisztérium helyettes államtitkára, *Simonyi István*, az Emberi Erőforrások Minisztériumának vezető szakértője, *dr. Szabó Marianne*, a Vidékfejlesztési Minisztérium szakmai tanácsadója, dr. Tóth Albert, a versenybizottság elnöke, *dr. Vajna Tamásné*, a zsűri elnöke, valamint *Herczeg Zsolt*, Mezőtúr város polgármestere köszöntötte a megjelenteket.

A versenyzők értékes díjakat kaptak. Többek között Kaán Károly-emlékérmeket, természetismereti táborozási lehetőséget a NEFAG Zrt. Erdei Művelődési Házának táborában és a felkészítő iskolák egy éven át kapják az Erdészeti Lapok folyóiratot.

Dr. Krizsán Józsefné
a versenybizottság titkára

A harmadik oldal

Kitűzte az idei egyesületi választások időpontját az Országos Erdészeti Egyesület elnöksége. Ezek szerint 2014. november 28-án lesz a tisztújító küldöttgyűlés, ahol az elnök, az elnökségi tagok és az ellenőrző bizottság tagjainak személyéről döntenek a küldöttek. Ezt megelőzően, 2014. szeptember 28-ig kell megtartani a helyi csoport- és a szakosztály-választásokat.

A helyi csoportok és szakosztályok eddig a batáridőig megválasztják saját tisztségviselőiket, és ajánlást tesznek az országos tisztségviselőkre. A helyi csoportok emellett küldötteket választanak, és ajánlást adnak a régióképviseelő személyére. A tisztújító küldöttgyűlésen már az új küldöttek képviselik a tagságot.

A batáridők meghatározásán túl az elnökség a 2014. május 28-i ülésén elfogadta a Választási Szabályzatot, és megnevezte az Országos Választási Bizottság tagjait. Az OVB elnöke Orbán Tibor, a Kiszalföldi Erdőgazdaság Zrt. vezérigazgatója. A bizottság tagjai: dr. Marosi György – nyugat-dunántúli régió, Ifj. Pintér Ottó – dél-dunántúli régió, Bogdán József – közép-magyarországi régió; Tóth Gábor – észak-magyarországi régió; Nagy Igor – észak-alföldi régió, Sere Ferenc – dél-alföldi régió. A bizottság június folyamán tartja alakuló ülését, amikor kidolgozzák a választások pontos menetrendjét.

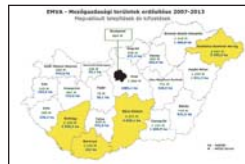
A Választási Szabályzat a honlapon olvasható, illetve a titkárságról vagy a helyi csoportok és szakosztályok tisztségviselőitől elkérhető. A választásokra rendelkezésre álló idő nem változott, sőt a választási időpont májusi megbírdetésével a minimálisan szükséges 150 napnál is valamivel több áll Egyesületünk rendelkezésére.

A mostani választás két lényeges új elemet tartalmaz. Az egyik az őszi időpont, ami a leköszönő és az új elnökség között az évzáráshoz kötődően, december 31-ével történő átadás-átvételhez kapcsolódik. A másik újdonság, hogy míg a régiók képviselőit továbbra is közvetlenül választja a tagság, az elnökjelöltek maguk nevezik meg a bárom alelnöki és a szerkesztőbizottsági elnöki posztra jelölteket. A küldöttek így egy-egy csapatra adják le szavazatukat, akik közös munkája az Egyesület hatékony működését szolgálja.

A választás mindig kiemelt, új lendületet adó eseménye Egyesületünk életének. Legyen ez így 2014-ben is!

Lomniczi Gergely
főtitkár

Tartalom

Ali Tamás, Nagy József:
Mezőgazdasági területeink erdősítése 2007–2013 között190

Dr. Rédei Károly: Akáctermesztés Dél-Koreában194
Erdőművelés puskával196

Bolla Bence, Hoksza Attila: Erdészeti alapfeladatok a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságnál199

Reményfy Rita,
Garamszegi István:
Szakmai nap a mátrai IUFRO fenyvesben200

Gál László: Tolnai erdészek a Bükkben.....201
Vereb István: Ezerarcú akác – szakmai konferencia Baktalórántházán.....202

Dr. Takács Viktor,
Szabó György:
Soproni erdésztanulók Ausztriában203

Rozovits Ferenc Péter: Erdőmérnök-hallgatók a brno-i Erdészeti Európa-bajnokságon204

Kovács Tamás: Erdei kápolna átadás Tolnában205

Dr. Sárvári János: Közgyűlést tartott a MEGOSZ206
Dr. Szabó Ilona: A mezei juhar kórokozói208

Ifj. Bakay László, Ján Kollár: A mezei juhar kártevői Nyugat-Szlovákiában.....209

Dudás Béla:
A Mátrában járt az Erdőművelési Szakosztály210

Mátrabérci Sándor:
A letenyei furnérüzem létesítésének története211
Nagy László: Kettészelt vulkán gyomrában220

ERDÉSZETI LAPOK • Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata CXLIX. évfolyam 6. szám (június)

FŐSZERKESZTŐ: **NAGY LÁSZLÓ** • A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE: **HARASZTI GYULA**

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG: Detrich Miklós, Lengyel László, Lomniczi Gergely, Oroszi Sándor, Puskás Lajos, Sárvári János

SZERKESZTŐSÉG: 1021 Budapest, Budakeszi út 91. Telefon: 06 (1) 201-6293 • Mobil: 06 (20) 330-3462 • e-mail: erdlap@oee.hu • www.erdeszetilapok.hu

KIADÓ: Országos Erdészeti Egyesület, 1021 Budapest, Budakeszi út 91. • Levélcím: 1021 Budapest, Budakeszi út 91. • FELELŐS KIADÓ: **ZAMBÓ PÉTER elnök**

Tördelőszerkesztő: Balog Zoltán • Olvasószerkesztő: Rimóczi Irén • Nyomdai munkák: PR Innovation Kft., Budapest • Felelős vezető: ifj. Komornik Ferenc

A kézirat lezárva: 2014. június 6.

ISSN 1215-0398

Terjeszti a Magyar Posta Zrt. Felvilágosítást a lappal kapcsolatban az Egyesület ad. Megjelenik havonta.

A beküldött kéziratokat, fényképeket nyilvántartásba vesszük. A cikkek, írások nem feltétlenül azonosok a szerkesztő véleményével, azok tartalmáért mindenkor a szerző felel. Honoráriumot megegyezéssel csak felkért írásokért, illetve grafikai munkákért fizetünk.

A címlapon: A lép felett. Fotó: Nagy László (Baláta-tó)

Mezőgazdasági területeink erdősítése 2007—2013 között

Ali Tamás – igazgatóhelyettes, NÉBIH EI

Nagy József – osztályvezető, Pályázatkezelési és Támogatási Osztály, NÉBIH EI

Az erdősültség növelésében hazánk jelentős múltja visszatekintő tapasztalatokkal, hagyományokkal rendelkezik. Az elmúlt nyolc évtized alatt az erdőterület közel kétszeresére nőtt. A nemzeti támogatással létesülő telepítések kora lezárult, az utóbbi hét éves időszakban az erdőtelepítések több mint 80%-a az Európai Unió társfinanszírozásával valósult meg. Az erdőtelepítési hajlandóság jelentősen változott a rendszerváltás óta eltelt időszakban. Az Európai Unió vidékfejlesztési programok is eltérő sikereket hoztak. Az utóbbi hét évet a telepítési kedv drasztikus csökkenése jellemzi. A csökkenés okairól nagyon sokrétűek és megoszlanak a vélemények. Az elemzések rámutatnak, hogy az erdőtelepítés a nagy támogatási mátrix (közös agrárpolitika) egy, de nem önálló eleme, ami nem mentes a kölcsönhatásoktól. A szakmaiságon túl erre fokozott figyelemmel kell lenni, ha az erdészeti ágazatnak a jövőben még jelentősebb szerepet szánunk a vidékfejlesztésben.

Előzmények

A kétezres évek elején az erdőtelepítések fő forrása az erdőfenntartási járulék volt. A fizetési kötelezettség az erdő használatával keletkezett, és az erdőgazdálkodót terhelte. Jelenleg a 2004. május 31-ig telepítési szerződés alapján létesített erdőterületek nemzeti forrásból támogatásának kifutása zajlik. A 2004. évi uniós csatlakozást követően Magyarország kidolgozta első vidékfejlesztési programját, a Nemzeti Vidékfejlesztési Tervet, amelynek forrása az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap volt. Ennek egyetlen erdészeti támogatási jogcíme a Mezőgazdasági területek erdősítése volt. Ezt követte a most tárgyalt időszakhoz (2007–2013) kapcsolódó, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszí-

rozott Új Magyarország Vidékfejlesztési Program.

Hazánkban az elsők között nyílt meg annak a lehetősége, hogy a gazdálkodók a mezőgazdasági művelésre kevésbé alkalmasnak tartott területeiket beerdősítsék. A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv időszaka 2006 végével zárult, akkor lehetett utoljára beadni támogatási kérelmet. A telepítések megvalósítása ettől időben elhúzódik, ezért is nehézkes a későbbi költségvetési időszakról való egyértelmű elkülönítés. Ezt az időszakot jelentős fenntartások nélkül, alapvetően sikerként könyvelték el az erdészeti ágazat szereplői, hiszen magas támogatási egységárral, az öt éves ápolási támogatáson túl a nemzeti támogatási rendszerben ismeretlen, járadék típusú, úgynevezett jövedelempótló támogatási lehetőséggel is szolgált, melynek időtartama akár 20 év is lehetett. A telepítések sikerének érdekében az ügyfelek különböző kiegészítő intézkedésekre (például vadkárelhárító kerítés, padka stb.) is igényelhetek támogatást.

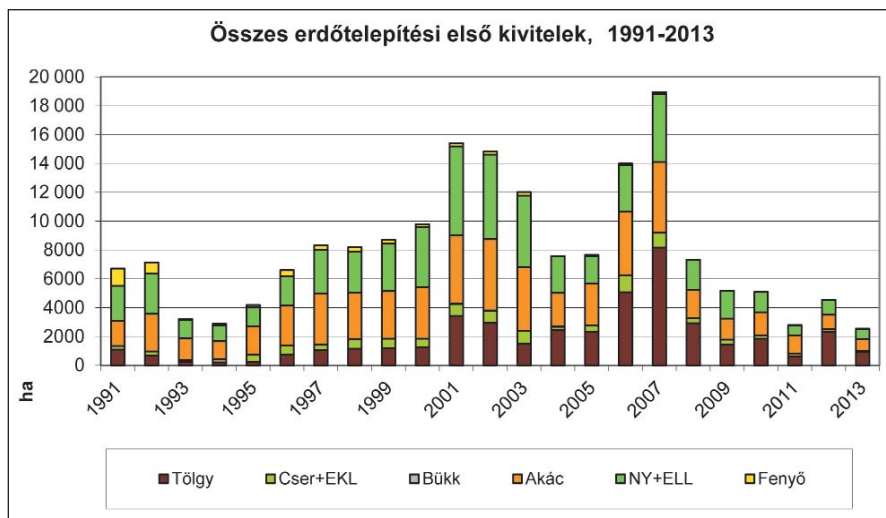
Jóteknővel hatással volt a telepítési kedvre, hogy az NVT időszakában az EU a költségeket 100%-ban fedezte és a köztudatban még élénken éltek a nemzeti támogatások rugalmas végrehajtási keretei. A mezőgazdasági területek erdősítése jogcíme 2004 és 2006 között összesen 5134 támogatási kérelmet ad-

tak be. Az utolsó évben több mint 2000-et. Az Országos Erdőállomány Adattár adatai szerint 2005 és 2007 között összesen 40 594 hektár erdőt telepítettek. Ennek döntő többségét már az NVT-hez kötődő EU-s forrásból.

Az időszak végéhez közeledve a nyilvánosság számára is ismertté vált, hogy a következő, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) forrásait felhasználó években csökkenni fog a finanszírozás mértéke. Ez a felmerült telepítési költségek korábbi 100%-os térítését maximum 70%-ra mérsékelte. Aki erdőtelepítésben gondolkodott a korábbi években és lehetősége volt rá, az még 2006-ban beadta a támogatási kérelmét a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz (MVH).

Az 1991-től 2013-ig megvalósult első kivitelek mennyiségét az 1. ábra szemlélteti. Jól látszik, hogy a vizsgált időszakban a 2007. évi első kiviteli mennyiség (a 2006-ban beadott 2156 támogatási kérelem okán) minden korábbi évet magasan felülmúlt. Ez egyedi helyzet volt, a támogatási környezet változásából adódó kiugró adat.

Az említett körülmények között dolgozta ki hazánk a 2007-2013 közötti európai uniós költségvetési időszakhoz kapcsolódó vidékfejlesztési programját, benne a mezőgazdasági területek erdősítése jogcím folytatásával.

1. ábra. Adatok forrása: NÉBIH EI. Szerkesztette: Ali Tamás, Nagy József

EMVA Mezőgazdasági területek erdősítése

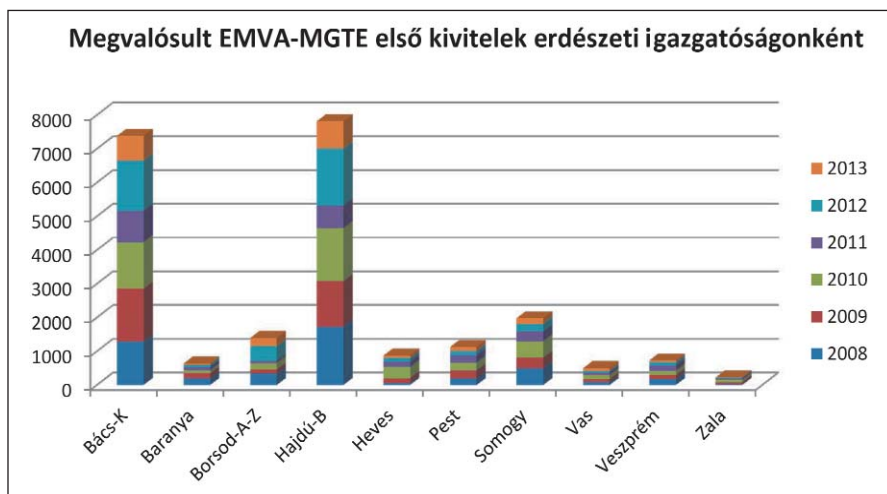
Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében már az NVT-nél több támogatási jogcím beindítását tűzte célul hazánk, köztük számos, az erdészeti ágazat számára nyújtott támogatási lehetőséget. A rendelkezésünkre álló hétéves keretösszeg 1472 milliárd forint volt. Ebből az erdészeti jogcíme megvalósítására 123 milliárd forintot különítettek el.

Az EMVA Mezőgazdasági területek erdősítése jogcím forrásait euróban határozták meg, így is tartják nyilván. 2007-ben több mint 257 millió euró volt felhasználható e célra. Ez a keret kötelezően tartalmazza az NVT időszakban megvalósult telepítésekhez kapcsolódó, de a korábbi időszakon túlnyúló (főleg jövedelempótló támogatások), ezért a mostani forrásokból kifizetendő úgynevezett determináció mértékét is. Kihasználság hiányában 2013-ra a vidékfejlesztési programon belüli átcsoportosítás eredményeként, a rendelkezésre álló keretet lecsökkentették hozzávetőlegesen 200 millió euróra.

A Mezőgazdasági területek erdősítése jogcím végrehajtását szabályozó miniszeri rendelet közvetlenül az időszak elején megjelent. Az első támogatási kérelmet 2007. augusztus 15-én, az utolsó 2013. június 10-én lehetett benyújtani. Az eltelt hét év alatt összesen 4315 támogatási kérelmet adtak be. Ez kevesebb, mint amit az NVT időszak alatti három évben benyújtottak. Ezek közül néhányat a jogosultsági feltételek teljesítésének hiányában elutasított, vagy csak részben hagyott jóvá az MVH.

A támogatási kérelmekben megjelent telepítési szándék 25 025,23 hektár, melyből az időszak végére 22 645,64 hektár ültetvény készült. A megvalósítási arány tehát 90% feletti és ez a szám bizonyára még kissé növekedni is fog. Ennek oka, hogy az MVH-nál még vannak folyamatban lévő ügyek, melyeket az elemzéshez használt adatbázis nem tartalmazott.

A benyújtott támogatási kérelemszám és így a telepítendő területnek a jelentős visszaesését értetlenül fogadta a szakma. Mind a gazdálkodók, mind a végrehajtásban érintett intézményrendszer megkezdte a kutakodást az okok után. A gazdálkodói oldal egyértelműen úgy foglalt állást, hogy egyetlen megoldás a telepítési egységárok növelése. Tekintettel arra, hogy a jogszabályi környezet megváltozott (az EU-s szabályozás értelmében a költsé-

2. ábra. Adatok forrása: MVH. Szerkesztette: Nagy József, Lovasi Gábor

gek már nem számolhatóak el teljes mértékben, rövidült a jövedelempótló időszak), mindez csak látszólag volt kézenfekvő, egyszerűen kivitelezhető. Az Európai Bizottság számára be kellett mutatni, hogy a tagállam milyen rejtett költségekkel szembesült, amit a korábbi költségvetésben nem vett alapul, illetve a korábban már bedolgozott költségek tekintetében mi és mekkora növekményt eredményezett.

Az erdész szakmai, érdekképviseleti szervezetek segítségével, a velük való együttműködés eredményeként végül megszülettek az emelt, 2010. augusztus 31-től hatályos egységárok.

Annak érdekében, hogy a várt kedvező hatás a kérelembenyújtásban is azonnal megjelenjen, a jogalkotó 2010-ben két beadási időszakot is megnyitott. Így összesen 611 kérelmet nyújtottak be, a második körben már csak alig nyolcvan. Minden kedvező körülmény együttállása ellenére ez nem tekinthető érdemi növekedésnek az előző évekhez képest, sőt, a 2007-ben beadott kérelemszámnak hozzávetőlegesen csak a fele volt. A hátralévő években is tovább csökkent a beadott igénylések száma, függetlenül az emelt egységárhoztól. A rendelkezésre álló pénzügyi kereteket nem sikerült felhasználni. A még lekötetlen forrás (2015-ig) ennél a jogcímnél meghaladja a 14 millió eurót.

A telepítési hajlandóság tehát biztosan nem egy, vagy biztosan nem ezen a szálon függ.

Az erdőtelepítések területi eloszlását és mértékét a 2. ábra szemlélteti. Az NVT időszakot jellemző területi eloszlás megmaradt, a megvalósulás mértéke arányosan csökkent országshoz. Ennek jól meghatározható termőhelyi okai vannak. A Bács-Kiskun megyei,

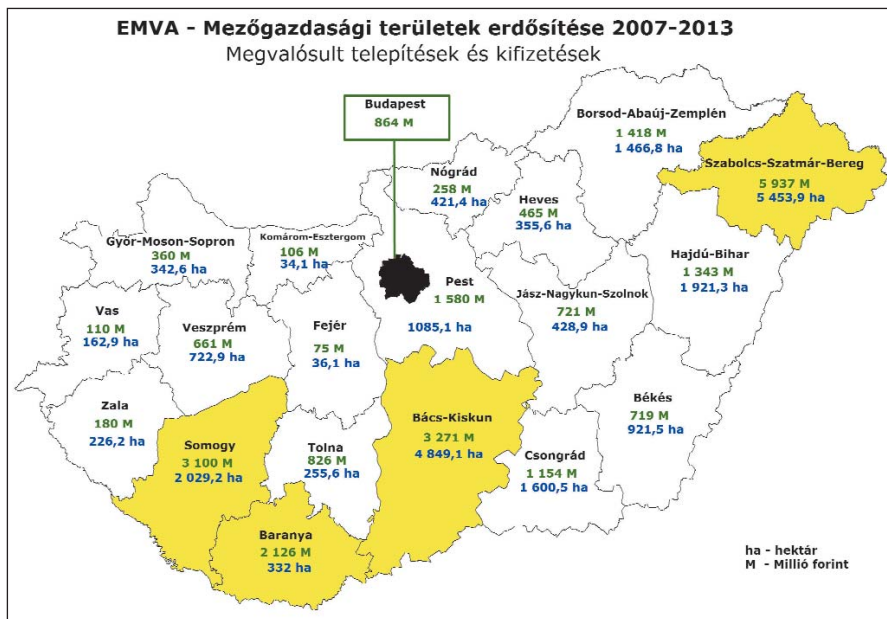
valamint a Hajdú-Bihar megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságainak területén található a legtöbb, még erdősítésre alkalmas mezőgazdasági parcella.

Ha a megvalósult első kiviteletet fajcsoportonként vizsgáljuk, akkor az látszik, hogy az NVT idősakkal azonos módon a tölgy-bükk faállománytípusba tartozó telepítések vannak többségben. Ebben a csoportban 8067,96 hektárt telepítettek. Azonban az akác a maga 7185,74 hektárjával már nem sokkal marad el ettől. Az egyéb lágylombos kategória igen kedvelté vált, 4694,33 hektárt telepítettek belőle. A nemesnyár telepítése meghaladja az 1600 hektárt, de az egyéb kemény lomb és a fenyőtelepítések fokozatosan visszaszorultak.

Az első kiviteli alaptámogatás mellett igényelhető kiegészítő intézkedések (padka, kerítés, villanypásztor, bakhát) közül érdemes kiemelni a vadkárrelhárító kerítést, melyből ebben a vidékfejlesztési időszakban már csak egy fajta volt igényelhető. Az adatok arra engednek következtetni, hogy a gazdálkodók szerint a telepítések sikerességét nagyban befolyásolja a kerítés megléte. Csak az utóbbi 7 évben további egymillió folyóméter kerítés épült EU-s finanszírozással.

Kifizetések

A megvalósított első kiviteletet, az ügyfelek által az egységes kérelem részeként beadott kifizetési kérelmeket – ha néha kisebb csúszással is – a kifizetések követik. Az MVH honlapján elérhető az adatbázis, ami évről-évre, jogcímenként, kedvezményezettenként nyilvánosságra hozza a kifizetett támogatási összegeket. A következő elemzés kizárólag ezeknek az adatoknak a felhasználásával készült.

3. ábra. Adatok forrása: MVH. Szerkesztette: Nagy József, Lovasi Gábor

Az érintett költségvetési időszakban az Európai Unió hozzávetőlegesen 19,5 milliárd forinttal, hazánk nemzeti önrészként több mint 5,7 milliárd forinttal finanszírozta a megvalósított erdőtelepítéseket.

Ha a nyilvános adatokból felhasználjuk a támogatáshoz jutott személyek, cégek lakóhelyét, levelezési címét, akkor áttételesen következtethetünk a kifizetések térbeli eloszlására. A megyék szintjén összegzett kifizetéseket millió forintban, a megye területén megvalósult összes telepítést hektárban a 3. ábra szemlélteti.

A legtöbb kifizetés Szabolcs-Szatmár-Bereg megyét érintette, közel 6 milliárd forinttal. A másik nagy telepítő térségben, Bács-Kiskun megyében élők ennek kicsit több mint a feléhez, 3,2 milliárd forinthat jutottak. Hasonlóan jelentős mértékű kifizetések történtek még Somogy és Baranya megyében is. Az ország többi területe ezektől lényegesen elmarad.

Ha a telepítés mennyiségét nézzük, akkor szintén Szabolcs-Szatmár-Bereg megye áll az első helyen, 5453,93 hektárral. A második Bács-Kiskun megye 4849,05 hektárral, majd Somogy és Hajdú-Bihar megye következik. Meglepő, hogy a kifizetések nagysága szerint Baranya megye áll a negyedik helyen, pedig ott 300 hektárnál alig több erdőt telepítettek.

A hét év alatt számolatlanul lezajlott szakmai vita során abban végül mindig mindenki egyetértett, hogy a telepítés végső soron, ténylegesen a vidék fejlődését szolgáló támogatás. Ezen mit sem csorbít, hogy a legtöbb kifizetés –

amennyiben a településeket külön-külön vizsgáljuk – a Budapesten lakó, élő ügyfelekhez került. A kifizetés több mint 860 millió forint volt. A főváros közvetlen környezetében kiemelkedő kifizetéseket részesült még Budaörs, Szentendre, Érd, Solymár, vagy éppen Gödöllő. Ehhez képest Pest megyében összesen 1085,13 hektár erdőt telepítettek.

A 4. ábrán piros szín jelzi a 300 millió forint feletti támogatásban részesült településeket. Budapestet Nyíregyháza követi 614 millió forinttal, majd Nagyatád, Hedrehely, Kiskunmajsa, Pécs, Debrecen több mint 400 millió forinttal. A 300 millió forint feletti csoportban szerepel még Sellye, Görgeteg és Nyárlőrinc is.

Az országban 100 millió forintnál több támogatásban összesen 46 telepü-

lés részesült, 30 millió forint fölött pedig egy híján 200.

Az évjáratonkénti kifizetések mértéke önmagában nem mérvadó, messze-mezőnő következtetéseket nem vonhatunk le belőlük. Nem igazodik kérelem évjáratokhoz, csak naptári évre értelmezhető. Ezért lehet az, hogy egyes években látszólag kiugróan magas a kifizetés, még másokban a 2 milliárd forintot sem éri el.

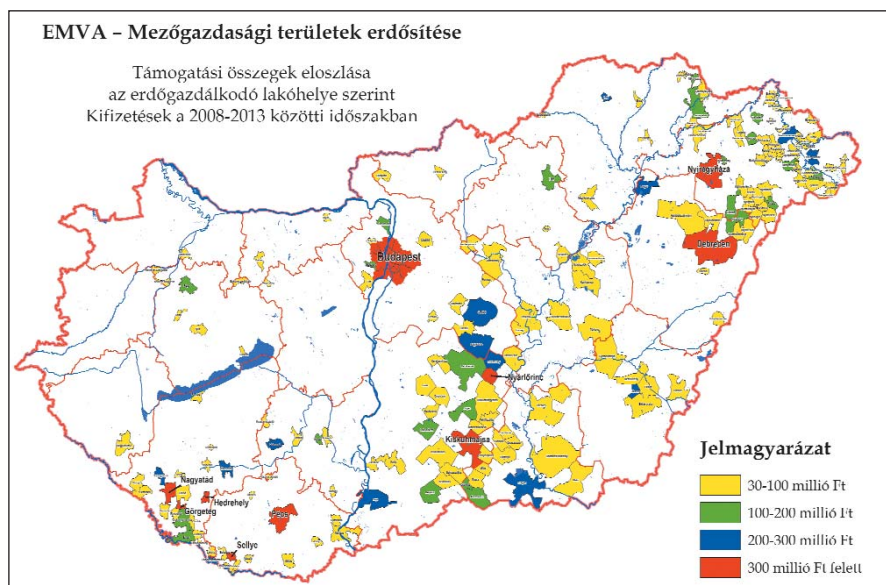
Az erdőtelepítés nagyságát befolyásoló körülmények

Ha a finanszírozás formájától eltekintünk és idősorosan megvizsgáljuk az elmúlt évtizedekben végrehajtott erdőtelepítések nagyságát, akkor jelentős különbségeket mutató hullámmal szembeütközünk. Az 1. ábrán látható csökkenések és kiemelkedések okai jól magyarázhatók.

Jól látható a kilencvenes évek elején tapasztalható visszaesés, mely a rendszerváltás és a privatizáció okozta bizonytalanságra vezethető vissza.

Ezt követi egy jelentősebb kiemelkedés a kétezres évek elején, amikor a rendelkezésre álló nemzeti forrás összege számottevően megemelkedett.

Hazánk 2004-ben csatlakozott az Európai Unióhoz. A csatlakozást megelőző évben az ábrán visszaesés látható, ez jelezte a várakozást az új támogatási rendszerre. Ahogy korábban már említettük, a mezőgazdasági művelésre kevésbé alkalmasnak ítélt területek erdősítésére már akkor lehetőség nyílt. Az első, töredék költségvetési időszak hazánk számára rövid, hároméves periódust jelentett. Az eredménye azonban ennél jelentősebb, hiszen volt olyan év,

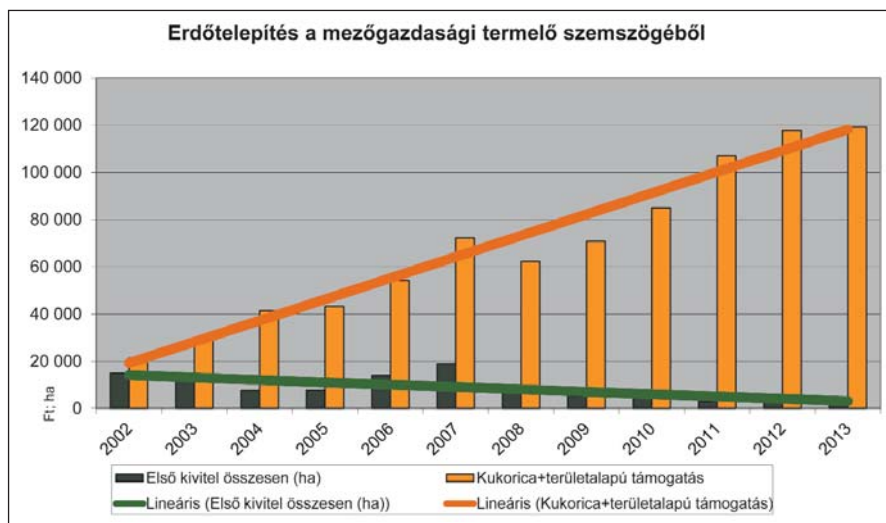
4. ábra. Adatok forrása: MVH. Szerkesztette: Nagy József, Magyar Zsolt

amikor több mint 18 000 hektár erdőt telepítettek.

A következő EU-s költségvetési időszak 2007-ben indult és 2013 végéig tartott (külön nem kitérve az érvényben lévő átmeneti rendelkezésekre). A korábban írottakból már tudható, hogy az első kivitelek mennyisége lényegesen csökkent. Az okokról megoszlanak a vélemények. Elfogadottnak tekinthető, hogy nem pusztán egy tényező okozati viszonyról van szó. Közrejátszhatnak a végrehajtást érintő nehézségek, a korábbi 100%-os finanszírozást követő kivárárs és természetesen az egyéb, mindenkire egyaránt ható piaci viszonyok és mechanizmusok. Nézzünk egy egyszerű példát az utóbbira.

Hazánk a csatlakozás pillanatában az előre rögzített feltételeknek megfelelően csak az EU 15-ök támogatottsági szintjének 25%-ára volt jogosult a közvetlen kifizetéseknel. Már 2008-at írtunk, amikor háromszor 5%-os, majd egyszer 10%-os emeléssel elértük az 50%-os finanszírozási szintet. Folyó áron nézve ez azt jelenti, hogy a gazdáknak járó területalapú támogatás kiegészítés nélkül kezdetben nagyjából 18 000 forint volt, míg négy évvel később már több mint 32 000 forint. Mára, vagyis 2013-tól kezdődően elértük a támogatottsági szint 100%-át. Ez azt eredményezte, hogy az egy hektárra jutó területalapú kifizetés tavaly meghaladta a 70 000 forintot.

A mezőgazdasági termékek rohamosan drágultak. Ha megnézzük a kukorica tonnánkénti felvásárlási nettó átlagárát, akkor azt látjuk, hogy 2004-ben

5. ábra. Árforrás: Agrár idősorok és cencusok: KSH 6.1.1 Felvásárlási átlagárak 1946-2013 (áfa nélküli árak). Telepített területforrás: NÉBIH EI. Készítette: Nagy József

még nem érte el a 24 000 forintot. A tavalyi termést pedig már 48 000 forint feletti átlagáron vásárolták fel.

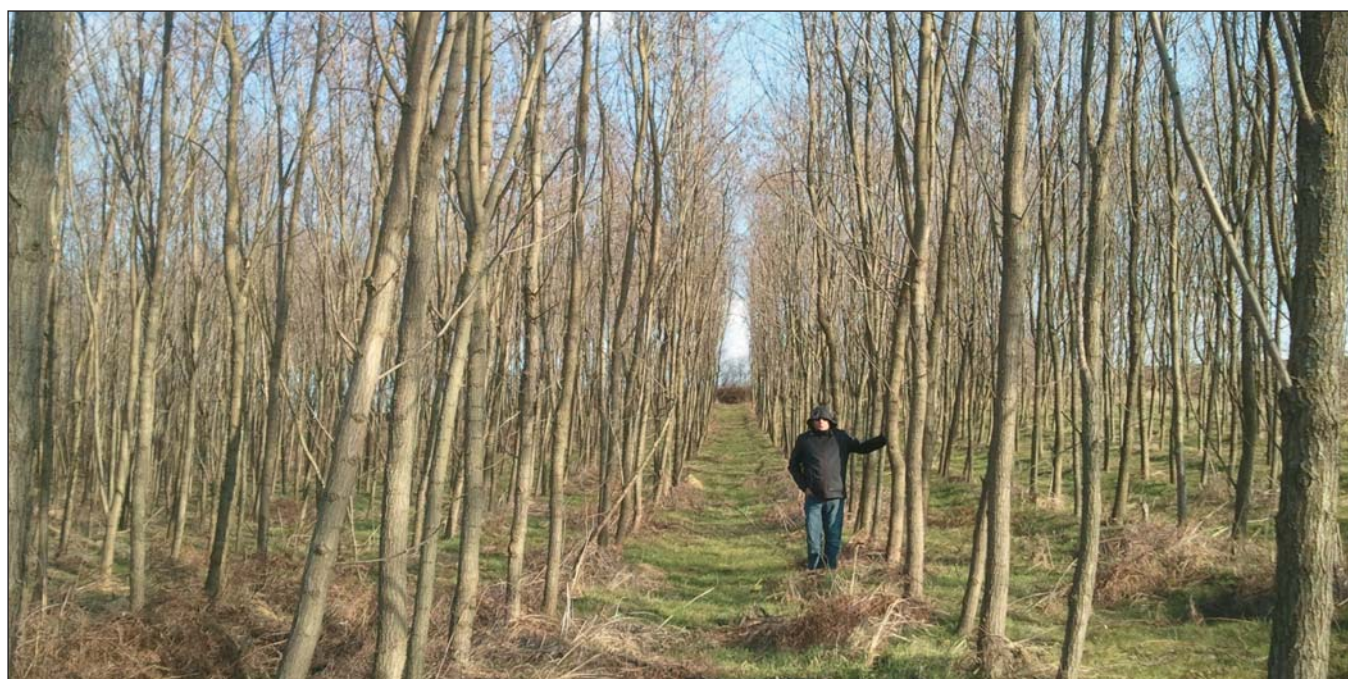
A kukorica felvásárlási árát, a területalapú támogatást és az első kivitelek mennyiségét az 5. ábra mutatja be.

Feltételezhető, hogy a mezőgazdasági termelésből és a területhez kötődő közvetlen kifizetésből együttesen származó jelentős jövedelemnövekedés komoly szerepet játszik az erdőtelepítési kedv visszaesésében. Természetesen nem jelenthető ki, hogy ez lenne az egyetlen ok. Ehhez társul számos, a végső döntést befolyásoló tényező. Az erdőtulajdon sok korlátozással jár, kötött, egy-egy döntés hosszú évtizedekre meghatározza a gazdasági lehetőségeket. A mezőgazdasági kultúra esetén a

gazda rugalmasan, akár évről évre változtathat a döntésein, mint látszik, egyre jobb jövedelmezőséggel.

Feltehetjük a kérdést: Van olyan mezőgazdasági termelő, aki lemond minderről egy hosszú távú befektetés érdekében? Csak akkor, ha „végül” jobban jár. Ez azonban számos olyan körülménytől függ, amire a gazdálkodónak nincs ráhatása, ráhatása. Vagyis a kérdés tovább egyszerűsödik: Van olyan gazdálkodó, aki a biztosról lemond a bizonytalanért cserébe?

A 2007–2013 közötti költségvetési időszakban az erdőtelepítés sokkal inkább érzelmi kérdéssé vált, ritka az egyértelmű, tisztán gazdasági indítatás. Ez nyilvánvalóan kiütöközik a telepített hektárok drasztikus csökkenésében is. 🌿

Fotó: Szabó Szilárd erdőmérnök – foerdesz.hu

Akáctermesztés Dél-Koreában

Dr. Rédei Károly DSc – egyetemi tanár, tud. tanácsadó, NAIK-ERTI

A globális klímaváltozás káros környezeti hatásainak erdősítésekkel történő mérséklése érdekében, valamint a rekultivációs (erózió elleni védelmet szolgáló) erdősítésekben és fásításokban játszott fontos szerepe miatt fokozott nemzetközi érdeklődés kíséri a fehér akác magyarországi termesztés-fejlesztése során elért gyakorlati és K+F+I eredményeket.

Nagyobbrészt ennek tükrében, valamint fontos méhészeti szerepe miatt újítja meg akácgazdálkodását Dél-Korea is, a világ egyik legfejlettebb ipari országa. A szerző harmadik éve koordinálja – a két ország erdészeti kutatóintézetei által aláírt szerződés alapján – a fafaj ottani természetstechnológiájának fejlesztéséről szóló projektet.

A Koreai Köztársaság (rövidítve: Dél-Korea) a Koreai-félsziget déli részén elterülő, tengertől körülvevett, 99,3 ezer négyzetkilométer nagyságú félsziget. Nyugaton a Sárga-, délen a Kelet-Kínai, keleten pedig a Japán-tenger határolja. Az ország területének közel 70%-a hegyvidék, a legmagasabb hegye az 1950 méter magas Hallasan, Csecshuszigeten. Dél-Korea vizekben is gazdag ország, négy nagy folyója közül a leghosszabb az 525 km-es Nakdong-gang, Budapesthez hasonlóan folyó – a Han – szeli át Szöult, a fővárost is.

Az ország klímája kissé szélsőséges, a négy évszaktól a tavasz és az őszi a legszebbek. Nyáron, június végétől kezdődik a monszun időszak 30 °C körüli átlaghőmérséklettel és 80-95%-os páratartalommal. A telet a Szibériából érkező áramlatok teszik hideggé és szárazzá. Dél-Koreában is gyakoriak a földrengések, átlagosan húsz földrengést észlelnek évente, de ezek nem túl erősek. Vulkáni tevékenység nincs az ország területén, a tájfunok ereje is gyengül Korea partjainál. Márciustól májusig kínai-mongol eredetű sivatagi homok kepez porfelhőket országszerte.

Dél-Korea sűrűn lakott ország, megközelítőleg 47 millióan élnek az országban. A fővárosban, Szöulban több mint 10 millió ember él. A rizs kivételével szinte valamennyi élelmiszerből behozatalra szorul. Az ország a világ egyik sikergazdasága, különösen az elektro-

technika-ipar, az autógyártás, valamint a tengerhajózással összefüggő ágazatok meghatározóan sikeresek.

A dél-koreai erdőgazdálkodás jellemzői dióhéjban

Ökológiai viszonyok

Dél-Korea faállománnyal borított erdőterülete 6 400 000 ha, ami megközelítőleg 64%-os erdősültségnek felel meg. Ebből mintegy 4% a természetvédelmi terület.

Az éves csapadékmennyiség 500 és 1800 mm közötti. A Koreai-félszigetre – az előbbieket ellenére – leginkább a kontinentális klíma jellemző, hideg, havas

téllel és meleg, de csapadékos nyárral (ez utóbbi tekintetében jelentősen eltér a hazai éghajlati viszonyoktól).

Jellemző talajtípusai (koreai talajtipológia alapján): félszáraz barna erdőtalaj, félszáraz sötét színű barna erdőtalaj, valamint különböző hidrológiai viszonyokkal rendelkező barna erdőtalajok.

Faállomány-viszonyok

Észak-Koreában és Dél-Korea magasabb hegyvidéki körzeteiben boreális erdőket találunk. Kimondottan melegekedvelő fafajokból álló erdők csak az ország déli szegélyén, illetve a szubtrópusi szigeteken találhatóak. A fenyőfélék közül a Pinus-félék (*P. densiflora*, *P. thunbergii*, *P. koraiensis*) a meghatározóak, területi arányuk közel 27%. Megemlíthető még a *Larix kaempferi*, mely közel 460 ezer ha-on tenyészik. A lombos fafajok közül kiemelkedő jelentőségűek a tölgyfélék: a *Q. mongolica*, a *Q. serrata*, *Q. aliena* és a *Q. dentata*, melyek az erdőterület közel 60%-át foglalják el. Az egyéb fafajok között említhető még a *Betula platyphylla* var. *japonica*, a *Chamaecyparis obtusa* és a *Liriodendron tulipifera*.

Az erózió elleni védekezés az erdészeti ágazat hosszú idő óta tartó kiemelt feladata.

Akácgazdálkodás Dél-Koreában

Az Észak-Amerikából származó akác nagy valószínűséggel a 19. sz. végén került a Koreai-félszigetre. 1960 és 1992 között 3 975 000 ha új erdőtelepítés létesült Dél-Koreában, ebből 326 ezer ha volt az

Jellegzetes dél-koreai táj

Második éves akác gyökérsarjról történt felújítása Dél-Korea északkeleti tartományában

akác. Az akác erdőtelepítések elsődleges rendeltetése – a koreai háborút követő faanyaghiány részbeni enyhítésén túlmenően – a mezőgazdasági művelésre nem alkalmas, erodált lejtős területek (domboldalak) erózió elleni védelme volt. A fajnak viszonylag nagy területi elterjedése ellenére sem alakult ki fejlettebb természetkultúrája és ehhez kapcsolódó természetstechnológiája az országban. Az ellenőrizetlen szaporítóanyagból nevelt csemetékkel létesített erdősítések genetikailag rossz minőségű állományokká növekedtek, az első vágásérett állományok iparifa-kihozatala alig haladta meg a 20-25%-ot. Az akácok szisztematikus erdőnevelési rendszerét sem alakították ki, így a minőségi fatermesztés alapvető kívánalmi sem teljesülhettek. Napjainkban a mi fogalmaink szerinti állományszerkezettel kb. 150 ezer ha akác rendelkezik az országban. A már említett többi főbb állományalkotó fajfaj többsége esetében viszont a fejlettebb erdőművelési (fatermesztési) technológiák döntően rendelkezésre álltak, s ezáltal a faanyagellátásban is meghatározó jelentőségűvé váltak.

Ugyanakkor Dél-Korea az elsők között végzett átfogó kísérleteket az akác takarmányként – a sertéshizlalásban és broilercsirke-nevelésben – hasznosítása terén. Az akác levélzete ugyanis nitrogénben, fehérjékben, ásványi anyagokban és rostban is gazdag. Erre a célra tetraploid akácklont állítottak elő, melynek levelei háromszor nagyobbak voltak, mint a diploid akác levelei, és 1,4-szer több fehérjét tartalmaztak. E program azonban más takarmányfélék intenzív elterjedésével a későbbiekben háttérbe szorult.

A koreai erdészeti ágazat, beleértve a koreai ágazati kutató-fejlesztő intézetet is, felismerte az említett hiányosságokat, s figyelembe véve a fatermesztés számára kedvezőül változó környezeti ténye-

zők várható hatásait is, átfogó akác-termesztés-fejlesztési programot indított el néhány évvel ezelőtt az országban. Legfőbb célkitűzése ennek a programnak, hogy minőségi, ellenőrzött genetikai hátterű szaporítóanyag-ellátással a mind szárazabb termőhelyeken is jelentős minőségi javulást érjenek el az akácfaanyag-termelésben és továbbra is megteremtsék az alapvető megélhetési feltételeket több százezer dél-koreai méhészt számára.

Magyar—dél-koreai együttműködés az akác-termesztés fejlesztése területén

A célkitűzések megvalósításának segítésére, ismervé és elismerve a magyar akác-termesztés elért eredményeit, 2012-ben a Koreai Erdészeti Intézet 3 éves szerződést kötött az Erdészeti Tudományos Intézettel (ma: NAIK-ERTD). A megfogalmazott K+F+I feladatok között többek között a következők szerepelnek:

- bemutató ültetvények létesítése újonnan szelektált ERTI akácklónokkal,

- akácmagonc-plantázs létesítése szelektált magcsemetékkel,
- akác kísérleti erdőfelújítások létesítése magyar szelektált magkészletekből nevelt csemetékkel,
- akác-termesztéssel összefüggő szemináriumok tartása az érdekelt koreai szakemberek számára,
- a dél-koreai akác-termesztés fejlesztési lehetőségeinek közös ki-munkálása, s
- az akác növekvő nemzetközi jelentőségét is alátámasztó kiadványok és rendezvények közös meg-jelenítése, illetve megrendezése.

A kezdeményezés eddigi eredményei reményt nyújtanak az együttműködési megállapodás újabb három évvel történő meghosszabbítására. E várakozást erősítette meg 2013 őszén a két ország erdészeti kutatóintézeti vezetőjének, *dr. Borovics Attilának* és *dr. Young-Kyoon Yoon-nak* a koreai találkozója is.

Bár munkánk az akác-termesztésről szól, az ember nem függetlenítheti magát a Dél-Koreában általánosságban tapasztalhatóktól. A sors különös és egyben tanulságos ajándéka, ha valaki olyan országba juthat el, ahol az oktatás és a tudományos kutatás támogatása elsőbbséget élvez és ahol az innovatív eredményeket kiemelkedő hatékonysággal építik be a mindennapok gyakorlatába. S egy olyan országba, amely több mint 100 éve (a Koreai-félsziget japán megszállása óta) háborús viszonyok között él és lakóit tragikus módon a világ legszigorúbban őrzött határa választja el saját honfitársaitól. Ez az ország példát mutatott a tekintetben is, hogy hogyan és milyen eszközökkel lehet az említett geopolitikai konfliktusok közepette is a világgazdaság élvonalába kerülni és napjaink egyik sikergazdaságaként tartósan ott is maradni. 🌿

Az akáckutatás dél-koreai központja Suwonban (Koreai Erd. Int.)

Erdőművelés puskával

Helmut Gmeiner erdőőr (Möggers, Ausztria) beszéde az osztrák erdészeti vándorgyűlésen — Murau, 2013.

Mottó:

Az erdő és a benne élő vad összetartozik, ezt senki nem vonja kétségbe. Az arányok eltolódása azonban lehetetlenné teszi az elegyes, vegyes korú erdők kialakítását, fenntartható kezelését. Az erdőkben a vadgazdálkodásnak nem szabad szem elől tévesztenie a legfontosabb közös célt, az egészséges, magas diverzitású erdők fenntartását, az ezt szolgáló erdőgazdálkodás támogatását. Egy gyakorlatias gazdálkodó számára ezek az elvek tiszták. Minderről most az élőbeszéd fesztelenebb stílusában olvashatunk.

„Először szeretnék röviden bemutatkozni. *Helmut Gmeiner* vagyok, munkámat tekintve erdőőr, emellett mezőgazdász, vadász és még néhány további más. A vorarlbergi Möggersből származom. Ez a kis település Ausztria északnyugati részén, nagyjából 1000 méter magasságban, a Boden-tó felett fekszik.

Erdőművelés puskával

Ez egy kétségtelenül érzékeny téma, amit nem mindenhol fogadnak jól. De azon leszek, hogy jól jöjjenek ki belőle.

Mit jelentsen ez? Hiszen jelenleg még a vad is a mi erdőművelési hibáinkat szenved meg – gondolhatná valaki. Pedig nem. Ez nem így van! E két dolog, az erdőművelés és a vadászat olyan szorosan kapcsolódnak egymáshoz, mint a testvérek. Nem lehet rájuk egymástól függetlenül tekinteni. Minél idősebb leszek, és minél többet foglalkozom az erdőműveléssel, annál inkább meggyőződöm arról, hogy mennyire fontos a vadászat.

Vorarlberg elég messze van, de ez a téma mindenhol egyaránt fontos. A vadászat kérdése mindennap érint bennünket, akik erdővel foglalkozunk, akár akarjuk, akár nem. Erdeink túlnyomó része kisparscellás szálalóerdő, melyek élőfakészletét főként lucfenyő, bükk és jelentős mennyiségű jegenyefenyő adja. E szálalóerdőket elődeink ajándékának tekintjük. Napjainkban megint jobban becsüljük ezeket a természetszerű erdőket és a mi nemzedékünk feladata az, hogy ugyanígy megőrizzük őket. Amihez hozzátartozik az egyes faegyedek eltávolításával járó rendszeres beavatkozás és a természetes megújítás, részben árnyék-tűrő fajokkal.

A generációk közötti szerződésből származtatható fenntarthatósághoz szükség van az erdők megújítására, mégpedig lehetőleg az összes lehetséges fajjal. Ha a vadászatot háttérbe szorítjuk – ami annyit tesz, hogy ez a te-

Helmut Gmeiner

vékenység nem elég intenzív – azt az erdő megszenvedti.

Ki ne ismerné ezeket az aljnövényzet nélküli erdőket? Itt még a vad sem érzi otthon magát. Ezek az erdők – sötétségük ellenére is – máshogyan is kinézhetnek, erőteljes aljnövényzettel. Mivel mezőgazdász is vagyok, engedjenek meg nekem egy egyszerű párhuzamba állítást az állattartással. Hogyha túl sok tehenet tartok a legelőmön, az hamarosan leromlik, ami ráadásul a teheneknek is rossz. Ha viszont kellő számú tehén van – vagy még jobb, ha egy kicsit kevesebb, mint a terület eltartó képessége –, akkor ez minden szempontból megfelelő.

Erdeink számára a két legfontosabb dolog: a motorfűrész és a puská. Mindkettő fontos, azonban a puskának még nagyobb jelentőséget tulajdonítok. A vadászat egyfajta szükségszerűség, amelyre az erdőgazdálkodás részeként tekintek.

A vadászat teremti meg az erdőművelés alapját

A vadászat kulcsszerepet tölt be a természetszerű erdők esetében. Ha a vadászati tevékenység hiányos, azaz nem elég intenzív, azt az erdeink is megsínylik.

Munkánk során erdőművelési kényezermegoldásokat fogadunk el. Kevés, csupán egy-két fajra korlátozzuk magunkat. Később szakmailag is rövidlávátóvá válunk, és csak annyit tudunk mondani, hogy „ez már csak ilyen”. Kár, mert így az erdőművelési tevékenységünk soha nem juthat el a kiteljesedésig. Mindaddig, amíg nem ismerünk mást, addig ez elmegy.

Kedves Hölgyeim és Uraim! Ma már sokat hallhattunk a tartamosságról. A tartamosság alatt a kellő mennyiségű, és lehetőleg minden lehetséges fajból álló természetes újulatra is gondolok. Ha a tiszafa minden védelmi intézkedés nélkül képes visszatérni, akkor jóformán az összes többi faj is visszajön az újulati szintbe. Na, ez bizony már a vadászat mesterfoka. Ekkor csinálnánk a vadászatot mesterfokon. Ekkor az erdőművelés újra érdekes lesz, abban újra sokféle lehetőség nyílik. Az erdőművelés örömmé válik, személyes gyakorló-pályává, amelyet soha nem lehet teljesen kitanulni.

Tegyük újra sokszínűvé erdeinket!

Ekkor szívünket boldogság tölti el. Számomra olyan ez, mint a szerelem. Ha egyszer már átéltük egy magasabb dimenzióját és ezáltal gazdagodtunk, akkor többé nem elégszünk meg a szegényes takaréklángon kapott közepszerűséggel. Akkor már kizárólag a teljesség akarjuk, és ez rendelkezésre is áll, mindannyiunk számára. A változatos erdő a vadállomány számára is megfelelő otthont teremt – takarmányt és takarást egyaránt. Magamnak is ilyen ökoszisztémát kívánnék, ahol az erdei nagyragadozók szabályozzák a csülkösvad-populációt. A vadászatra úgyszólván már nem is lenne szükség a rendszerben, de még közel sem tartunk itt.

Jelenleg a csülkösvad-szabályozó tevékenységet át kell vennünk az erdei nagyragadozóktól. Ehhez az egyszerű vadászat általában nem elegendő, valóban intenzív vadászatra van szükség. Hiszen a vadászat gyakorlatának amúgy is működnie kell. Ha ez is kellően intenzív, akkor felkészülhetünk a sikerre, amelyre mindannyiunknak szüksége van.

És amikor a vadász is örömet leli a gyönyörű újulatban, akkor már sokat értünk el együtt!

Milyen vadászra van szükségünk?

Szerintem a legjobbra, a feleségem szerint pedig a leghelyesebbre, a legfeszesebbre. Ezután már Önök is tudják, hogy miért csak egyedül én vadászom a feleségem erdejében... Szükségünk van a vadászra, a leghelyesebbre, aki saját magára is az erdő szolgáltójaként tekint. Nem fogyasztó szemléletű vadászra van szükség, aki fizet, és ezért cserébe elvárja a vadászati sikert. Olyan vadász kell, akinek elsősorban ideje van, nem pedig vastag pénztárcája – olyan, aki érti a mesterségét. A vadászatnak újra mesterséggé kell válni, és nem kell a túlképzettség. Aki érti a mesterségét, annak kell azt gyakorolni. A vadászatnak sürgősen megújulásra van szüksége.

Megfelelő keretfeltételek

Ha csak mi gyakoroljuk a vadászatot, erdőtulajdonosként kell megteremteni ehhez a megfelelő kereteket – tehát ebben nekünk is részt kell vennünk.

Például, a vadászt ki kell szabadítani a pénzügyi csapdából. A vadászati lehetőség ne kerüljön sokba, cserébe viszont jó minőségű vadászati munkát várhatunk el. A vadász egyfajta szolgáltató, ha úgy tetszik. A helyesen végzett vadászati tevékenység esetén a vadhűsből származó bevétel fedezi a vadász felmerülő költségét.

Kérdés: Ki az Önök közül, aki földtulajdonosként úgy gondolja, hogy a vadászati jog bérbeadásával haszonra tesz szert? Tényleg úgy gondolják, hogy Önök pénzügyi nyereségre tesznek szert?

A bérvadászat bérleti díja évente könnyen befolyó összeg. Sokak számára fontos bevétel.

Azonban ki kell ábrándítanom Önöket. Van merszem kijelenteni és azt állítani, hogy Önök semmit sem keresnek a vadászati bérleti díjon! Ha az erdőhátár vonala fölött élnének, akkor esetleg. Azonban akkor is, ha magas vadászati bérleti bevételük van, állítom, hogy a kár, amit az erdőben okoznak, még mindig nagyobb, mint a bevételük.

A vadászatot sokan nyernek. Egy egész iparág, a ruházattól az utazásig, mind nyernek – de Önök, tulajdonosok a vesztesek.

Ha a bérvadászat kapcsán megmaradunk a múlt gyakorlatánál és a bérleti bevételek felé kacsintgatunk, tévúton maradunk. Bizony itt azonnali pénzre teszünk szert. Tehát rögtön itt van a pénz a kezembem. Azonban ez lenne a fenntarthatóság? Minden évben levágok egy darabot a birtokomból és áruba bocsátom. Ezáltal én is azonnali pénzre teszek szert, de ez nem tartamosság.

Akkor ebben megegyeztünk.

Mit mond a közgazdaságtan?

Közgazdasági szempontból az erdőben gyakran folyamodunk kompromisszumokhoz, amelyektől azután vérzik a szívünk. Például olyan fakitermelési módszereket fogadunk el, amelyeket valójában egyáltalán nem akarunk. Ezt mások várják el tőlünk. Úgy gondoljuk, hogy közgazdasági megfontolásból ezeket kell megtennünk.

És a vadászatnál? Na, akkor a közgazdasági megfontolások egyszerűen véget érnek, és hagyjuk magunkat az érzelmeinktől befolyásolni. Erről jut eszembe, olyan ez, mint a szex. Igen, jól értették, mint a szex. Ott is kihagy a férfiak agya.

Földbirtokosként mi nem tudunk a vadászatot nyerni. Csak azt nézhetjük, hogy hogyan veszíthetünk rajta a lehető legkevesebbet. A vesztesek minden-

Német szakmai kitüntetést kapott Keresztes György

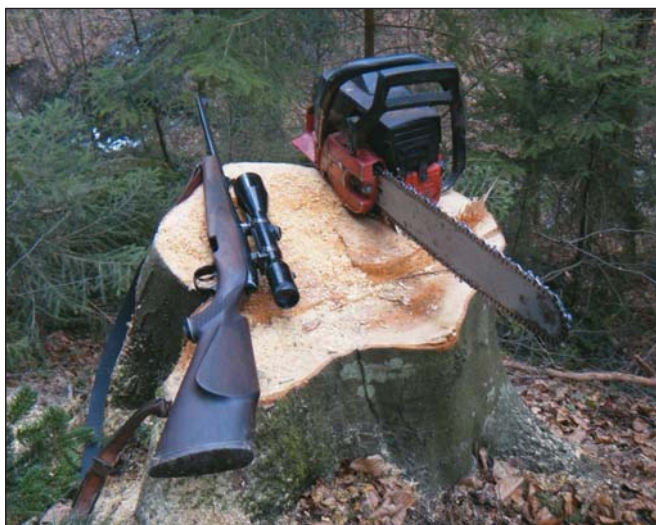
Különösen ritka és értékes német kitüntetésben részesült Keresztes György május 9-én. A Budapesti Erdőgazdaság Zrt. vezérigazgató-helyettese, az OEE Budapesti (HM) Helyi Csoport elnöke a Johann-Matthäus-Bechstein érmet kapta meg a Tübingi Erdészeti Egyesülettől. A színezüst érmet és a vele járó oklevelet annak elismerésére adományozza a Thüringer Forstverein, ha valaki kiemelkedően sokat tett és tesz az erdőgazdálkodásért. Legutóbb éppen hét éve részesült valaki ebben a megtiszteltetésben. Keresztes György hosszú évek alatt épített ki jól működő kapcsolatot a tübingi erdészekkel. Ez idő alatt nemcsak a Budapesti Erdőgazdaság Zrt. és más erdészeti társaságok munkatársait juttatta el a német erdőkhöz, hanem a tübingi kollégáknak is tartalmas programokat állított össze Magyarországon. A cserekapcsolat végig szakmai tapasztalatszerzésre és kézzelfogható eredmények elérésére irányult. Elsősorban a folyamatos erdőborítás, a szálalóvágás, a szálalás témakörében. Ennek a kitaró munkának az elismerése az adományozott érmet, melyhez szívből gratulálunk!

Iványi Ákos
erdőmérnök, KAEG Zrt.

Az erdőnek rágalatlan újulatra van szüksége

Erdőművelés puskával

esetre mi magunk vagyunk. Ellentétben a szexszel. Bár a szexnél ugyancsak sokat veszíthetünk, de ott akár sokat is nyerhetünk.

Nyugodt lelkiismerettel adhatok a vadásznak lehetőséget grátisz, mert a nyereséget természetes újulat formájában akarom látni. Tehát, normális esetben nem a pénzt hordjuk be az erdőbe, hanem a pénznek kell onnan kijönnie!

Ez a kis újulatscsoport máris többet ér, mint egy 10 hektáros erdő vadászati jogának bérbe adása. Bár még nem termeltünk fát, már most sok pénzt takarítunk meg magunknak. Sajnos a hibás erdő- és vadgazdálkodás okozta károkat gyermekeinknek és unokáinknak kell megfizetni, és sok helyen a véderdőt az államnak kell fenntartani.

Néhány szó szülőhelyem vadászatáról

A társult vadászati jogot már több mint 20 éve magunk gyakoroljuk. Nálunk nincs lehetőség csomagos bérvadászatra, azonban bárki, aki akar, kap egy részt a cserkelő területekből. Nálunk nincsenek vadászvendégek. A vadászat az erdőszegélyben a legegyszerűbb és leghatékonyabb, azonban az erdőben szintén nagy szükség van a vadászatra. Ott már igazán kemény munkává fajul. Egy kis erdei tisztás, amit rögtön kihasználnak, és ezután az összes szabály betartásával gyakorolják a vadászati tevékenységet. Az etika szintén alapvető számunkra. Egy jó lövés, a vad alapos szemügyre vétele, a biztonság és a vadon élő élőlények tisztelete a fontos, nem a rosszul értelmezett vadászati kultúra – mint a trófeakultusz és más hasonlók. Így nem

követünk el fatális hibákat a vadgazdálkodásunk során.

Az erdők biztosítása

Önök biztosították az erdeiket? Igen, talán erdőtüz ellen. De villám, rovarok és effélék ellen is van biztosításuk? A természetes erdőfelújítással ez együtt jár, ráadásul biztosítási díjat sem kell fizetni érte, így a pénz értékteremtő hatása az erdőtulajdonosnál marad. Ezeket az erdőket itt már „bebiztosítottuk”. A szél miatt 12 évvel ezelőtt egy rudas állomány kidőlt. Biztosítva volt – természetes újulattal – és időközben a lányom és a barátnői épp olyan nagyok lettek, mint ez az erdő. Ültetett csemeték és ápolási költségek nélkül. Ez ugyancsak az erdőtulajdonos nyeresége.

Zárásként még valami fontosat akarok megemlíteni: minden változás a fejükben kezdődik el.

A fontos dolgok

Ezekben az új időkben kívánatos, hogy gondolati kereteinket bővítsük, és lehetővé tegyük az általánostól eltérő gondolatokat. Ez nem csupán az erdő-vad kérdésre vonatkozik, hanem a társadalmi élet számos egyéb területére egyaránt. A lényegtelen dolgokat nyugodtan másokra hagyhatjuk, de a lényeges dolgokat ismét fokozott figyelemmel kell a saját kezünkbe vennünk.

Köszönöm szépen a figyelmet. Sok boldogságot kívánok Önöknek az erdőhöz és az erdőben egyaránt!

Forrás

Gmeiner, H. (2013): Waldbau mit der Büchse. Grüner Spiegel. Magazin Des Steiermärkischen Forstvereines, Heft 2, Juni 2013, s. 8-10 (Stájerországi Erdészeti Egyesület folyóirata, 2. szám, 2013. június, 8-10. p)

Két érme egy oldala

Néha előfordul, hogy egy fontos esemény után, valami banálisnak tűnő apróság ragad meg az emlékezetünkben. Valami, ami túlmutat saját jelentéktelenségén, valami, ami komoly szimbolikus jelentést hordoz. Egy csepp, amelyben meglátjuk az óceánt. Németországi tanulmányutamról

hazatérve, egy eurócenten akadt meg a szemem. Az érme hátoldala tölgylevelet ábrázolt, ami elgondolkodtatott. Valószínűleg a német társadalom tudatában, értékrendjében jóval előrébb helyezkedik el az erdő, mint a hazaiéban. Hirtelen feltámadt bennem egy homályos emlék, és előkerestem egy régi utazásról megmaradt pfenniget. A két pénzdarabot egymás mellé téve, végigfutott a hátamon a hideg: mindkettőt a tölgylevél díszíti, pedig az egyiket 1950-ben nyomták, a másikat meg tavaly. 63 év telt el, közben felépült, jelképpé vált, majd leomlott a berlini fal, a német márkát felváltotta az euró, de a tölgylevél megmaradt. Vannak értékek, amelyek nem változnak. A tartamos erdőgazdálkodás óshazájában az emberek gondolkodása is tartamos.

Iványi Ákos erdőmérnök

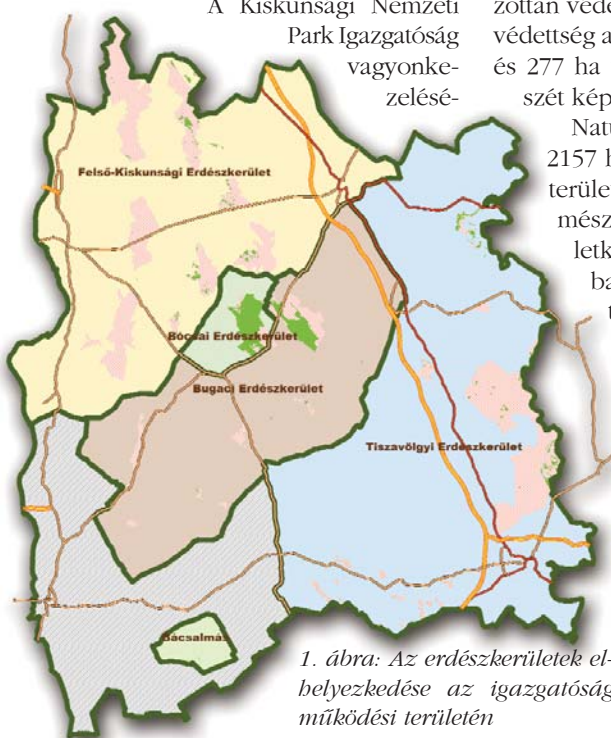
Erdészeti alapfeladatok a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságnál

Írásunkban rövid betekintést szeretnénk nyújtani a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság által végzett erdészeti és természetvédelmi kezelői feladatok végzésébe, néhány alapadat segítségével. Természetvédelmi kezelői feladatai mellett az igazgatóság egyre nagyobb hangsúlyt fektet az erdőgazdálkodói tevékenységére is, ami jelenleg a harmadik legnagyobb bevételi forrás a nemzeti park költségvetésében.

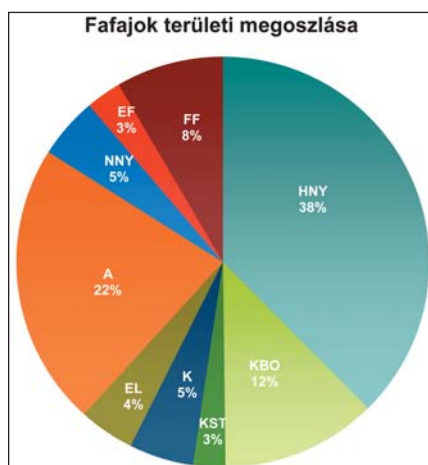
A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság erdőgazdálkodásáért a Természetvédelmi Erdészeti és Tervezési Osztály a felelős. Az igazgatóságon hét fő jogosult erdészeti szakszemélyzet látja el az erdészeti szakirányítói és természetvédelmi kezelői feladatokat. Jelenleg négy erdészkerület (Bócsai erdészkerület: 4419 ha, Bugaci erdészkerület 2774 ha, Tisza-völgyi erdészkerület 1476 ha, Felső-Kiskunsági erdészkerület 1387 ha) működik (1. ábra).

Az erdőgazdálkodás során előtérbe kerül a fenyvesek, akácosok, nemes nyárasok szerkezet-átalakítása (jelenleg 300 ha-on történt meg a fafajcsere), a nevelővágások ütemezett elvégzése mellett. Az erdőfelújítások és erdőtelepítések során kimagaslanak az egyéb lombegyes hazai nyáras, valamint kocsányos tölgyes célállományok.

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság vagyonkezelésé-

1. ábra: Az erdészkerületek elhelyezkedése az igazgatóság működési területén

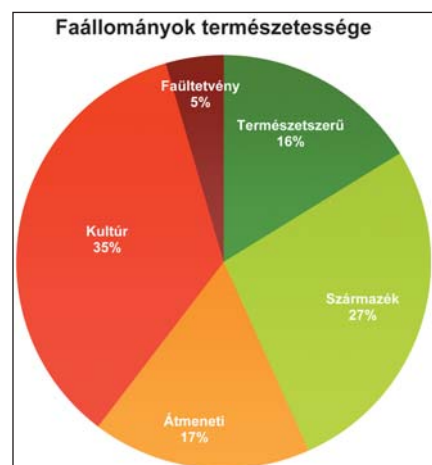

2. ábra

ben jelenleg 10 056 ha erdőtervezett terület van. Az Igazgatóság erdővagyonát döntően (38,6%-ban) hazai nyáras állományok, 2,9%-ban kocsányos tölgyesek, 20,6%-ban akácosok, 2,6%-ban erdei fenyvesek, 9,2%-ban feketefenyvesek, 12%-ban egyéb fenyvesek, borókások, 5,3%-ban nemes nyárasok, 3,6%-ban kőrísek, 2,3%-ban füzesek, 1,1%-ban égeresek és 2%-ban egyéb keménylombosok alkotják. Az összesen 8965 hektárnyi faállománnyal borított területen a fajok területi megoszlása szintén hasonló arányokat tükröz (2. ábra).

Védettségi kategóriák szerint az erdő és egyéb részletek közül 5539 ha fokozottan védett, 8603 ha áll nemzeti parki védettség alatt, 853 ha tájvédelmi körzet és 277 ha természetvédelmi terület részét képezi (1. táblázat).

Natura 2000 hálózat részeként 2157 ha különleges madárvédelmi területként, 9766 ha kiemelt természetvédelmi jelentőségű területként szerepel a nyilvántartásban. Az erdőtörvény szerinti természetesség alapján erdőállományaink 16%-a természeteszerű erdő, 27%-a származék erdő, 17%-a át-

3. ábra

meneti erdő, 35%-a kultúrerdő és 5%-a faültetvény. (3. ábra).

A Természetvédelmi Erdészeti és Tervezési Osztály feladatkörébe tartozik (erdészeti szakirányítói tevékenysége mellett) a teljes Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (kb. 1 millió ha) fekvő összes fokozottan védett, védett és Natura 2000 hálózatban lévő erdőterület körzeti erdőtervezésével, erdőtervmódosításával, erdőtervkiadásával, belső jogsegélyek keretében kiadott természetvédelmi adatszolgáltatásával és erdőtervrendelet véleményezésével kapcsolatos természetvédelmi kezelői nyilatkozatok, javaslatok, tervek előkészítése, megírása. Igazgatóságunk erdészeti és természetvédelmi szakszemélyzete továbbá részt vesz a működési területén gazdálkodó állami és magán-erdőgazdálkodók éves vágásbesorolásának természetvédelmi kezelői véleményezésében is. Ezzel is törekedve a közös szakmai, természetvédelmi szemlélet kialakítására.

Bolla Bence erdészeti referens,

Hoksa Attila főerdész

Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Erdészeti és Tervezési Osztály

1. táblázat: Az erdőállományok védettségi kategóriák szerinti megoszlása

Védett természeti terület	Fokozottan védett	Védett	Összesen
Nemzeti Park	5539 ha	3064 ha	8603 ha
Tájvédelmi körzet	220 ha	633 ha	853 ha
Természetvédelmi terület	95 ha	182 ha	277 ha
Helyi védett terület	-	121 ha	121 ha
Összesen	5854 ha	4000 ha	9854 ha

Szakmai nap a mátrai IUFRO fenyvesben

A fiatal, de talán még a középkorú erdész kollégáknak sem feltétlen ismerős, hogy alig több mint 40 éve — ami nem egy tölgy, de még a lucfenyő életében sem túl hosszú idő — erdész elődeink az iparszerű erdőgazdálkodás megteremtését kapták feladatul.

A kísérleti telep a telepítés után néhány évvel, 1991-ben

1971-ben születtek a hazai faellátást segítő ún. „célprogramok”, így a fenyő célprogram is. Az indítás nem volt előzmény nélküli. A „fejlett világ” – értve ez alatt az akkori szocialista és „nyugati” tábor is – önellátásra törekedett a faanyagellátás terén. Ennek része volt az 1964-ben indított lucfenyő származási kísérlet.

Egybehangzó vélemények szerint (és erről rangos külföldi erdészdelegációknak – az Egyesült Államoktól Kínáig – a projekt vendégkönyvébe írt bejegyzései tanúskodnak) a legprecízebb kivitelezés a nyírjési kísérleti területen történt. Köszönhetően az ERTI akkor még működő Észak-magyarországi Kísérleti Igazgatóságán tevékenykedő *Ujvári Ferencnek* és feleségének *Ujváriné dr. Jármái Évának*. Rajtuk kívül az EGERERDŐ Zrt. jogelődjénél, a Mátrai EFAG-nál dolgozó kollégáknak, *Varga Béla* erdőművelési osztályvezetőnek, Reményfy Lászlóné osztályvezető-helyettesnek, valamint kiemelten *dr. Szőnyi Lászlónak*, az ERTI tudományos osztályvezetőjének.

Az első mérések

A telepítés érdekességeként meg kell említeni, hogy az ültetési hálózat 2 x 2 m volt (2500 db/ha). A szakma akkori aggodása ellenére a darabszám elégségesnek bizonyult. Ma az erdő egészségesebb és sűrűbb, mint a megszokott, mivel erdőnevelési beavatkozás itt alig történt. Az összkép azt a benyomást kelti, hogy lucfenyveseink pusztulásában a klímaváltozás mellett az erdészeti beavatkozások szerepe nem elhanyagolható!

A kísérleti területen egy 2007-es szél-döntés okozott kalamitást. A kár felszámolása megtörtént, de a gyakorló erdész-kollégákban felvetődött a fenyves további sorsának a gondolata. A fafajmegválasztás lehetőségét erősen korlátozza, hogy a terület az időközben megalakult Mátrai Tájvédelmi Körzet része lett.

A probléma megvitatására az EGERERDŐ Zrt. széles körű egyeztetést kezdeményezett. A 2014. március 20-án rendezett szakmai találkozón az ERTI (*Manninger Miklós, Csóka György, Nagy László, Hirka Anikó, Koltay András*), az erdészeti és a természetvédelmi főhatóság (*Wisnóvszki Károly, Ugron Ákos*), a Bükk Nemzeti Park (*Dudás György, Frank Tamás, Urbán László*), az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola (*Pénzesné Könyv Erika*), a Nyugat-magyarországi Egyetem képviselői (*Lakatos Ferenc*), a Heves megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságának vezetője (*Szabó Szilárd*), a kivitelezésben részt vállalók (*Ujváriné Jármái Éva, Varga Béla, Reményfy Lászlóné*) és a jelenlegi és a kivitelezéskori házigazdák (*Dobre-Kecsmár Csaba, Urbán Pál, Schmotzer András, Ivády István, Tóth László, Grédics Szilárd, Dudás Béla, Nagy Zsolt, Somay Gergely, Nagy András, Lovász Ágnes, Reményfy Rita, Garamszegi István*) voltak jelen.

A megbeszélés Dobre-Kecsmár Csaba vezérigazgató köszöntőjével a Mátrai Erdészeti, Mezőgazdasági és Vadgazdálkodási Szakképző Iskolánál kezdődött. Ezt követően terepi bejárást tartottunk, amelyen Ujváriné dr. Jármái Éva ismertette a kísérletet. Értékes információkkal bővítette ismereteinket dr. Csóka György, dr. Manninger Miklós és dr. Lakatos Ferenc.

Délután a látottak értékelése következett. Bevezetőként Ujváriné dr. Jármái Éva és Garamszegi István idézte fel a „hőskorszakot” a kísérleti terület ültetésének képeivel. Ezt követően a terület jelenlegi felelőse, Nagy László ismertette azt a kezdetekben még nem is becsülhető tudományos (elsősorban genetikai és klimatológiai) jelentőséget, amelyet a projekt képvisel.

Az erdészeti és a természetvédelmi hatóság támogatásáról biztosította a gazdálkodót, hogy amennyiben a száradás tovább folytatódik, az engedélyezési eljárásokban gyorsított ügyintézkést végez. Ez azért is fontos a gazdálkodó számára, mert a fenyves faanyaga a gyenge, sok helyen glejes, sekély talajon letermelt „rontott erdő”-vel ellentétben kiemelkedően magas anyagi értéket képvisel.

A hatóságok támogatják a terület természetes felújításának elvét, a termőhelyi különbségekhez igazodó őshonos, elegyes, többkorú erdő kialakítását. A természetes fenyő újulatot tűrik.

Lemaradó finn lucfenyő a kárpáti lucok ölelésében

Az esemény lezárásaként Dudás Béla erdészvezető foglalta össze az egybehangzó véleményeket:

- A kísérlet a lehető legtovább fenn tartandó, lehetőséget adva a további kutatásoknak és az eddigi eredmények megőrzésének.

A széldöntéssel érintett terület

- Fontos a kísérleti területen és szomszédságában található lucos állományok egészségi állapotának folyamatos ellenőrzése, a szűkárósított faanyag gyors eltávolítása.
- A területet az erdészeti újra bekeríti a további vadkár megelőzése érdekében.

A széldöntés szélén megjelenő természetes újulat

- A hatóságok és a NAIK ERTI képviselői ígéretet tettek a kísérlet fenntartását elősegítő források feltartására.
- Amennyiben a lucfenyő pusztulás valamelyik parcellában meghaladja a 30%-ot, a rendkívüli fakitermelésben és erdőfelújításban a hatóságok gyors döntést hoz-

nak, a faanyag értékének megőrzésére.

A szakmai nap komoly tanulsága, hogy őszinte párbeszéd alapján az egyébként eltérő véleményeket is össze lehet hangolni.

Reményfy Rita,
Garamszegi István
EGERERDŐ Zrt.

Tolnai erdészek a Bükkben

A Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. erdészeti és vadászati személyzete szakmai kiránduláson vehetett részt május 7-8-án, az EGERERDŐ Zrt. Felsőtárkányi Erdészetének területén. Az erdészeti az EGERERDŐ Tűzifa Udvaron fogadta a szakembergárdát és bemutatta az

udvar működtetést. Két daraboló-hasító gép és egy önjáró aprítógép működését figyelhettük meg közelről. Évente kb. 7000 tonna tűzifa, illetve apríték értékesítését oldják meg itt, ami az erdészeti éves fakitermelésének közel 20%-a. Eger város lakossága és a közeli nagyobb intézmények, szállodák a fő kereskedelmi partnerük. *Borsó Zoltán* erdészeti vezető elmondása szerint a megbízhatóság, a minőség és az állandó készlet miatt sikerült felvenni a versenyt a magánszektorból érkező tűzifakereskedőkkel, akik sok esetben tisztességtelen, vagy törvénytelen eszközökkel is igyekeznek a piacon maradni. A korai ebédet követően a Bükk-hegység rengetegeibe vetettük magunkat és több kocsánytalantölgy-állomány természetes felújítását tekinthettük meg, a bontóvágások kijelölésétől a végvágáson

keresztül a több éves erdőfelújításig. Az utóbbi években sikerült a vadlétszámot olyan szintre szorítani, hogy már csak vadkárelhárító kerítések nélkül újítanak fel erdőket. Ennek ellenére a vadgazdálkodási ágazat sem szenvedett hátrányt, a létszámszabályozás mellett is jelentős kilövési lehetősége maradt a több, mint 13 ezer hektáron gazdálkodó erdészeti, így jobban összehangba került az erdő- és vadgazdálkodás. Az erdészeti ismertette a természetvédelmi korlátozások gazdálkodásukra tett hatását, ami nagyban nehezíti munkájukat. Az estét a Bükk hegységet körülölelő riolituffaképződmények megtekintésével zártuk Bükkzsércen, ahol lehetőségünk volt a hegy nedűjével, a kiváló egri borokkal is közelebbről ismerkedni.

Másnap – az erdész embert felvidító – esős, de kicsit szomorkás idő ellenére is

a hegynek vettük az irányt. A kiadós erdei séta során bepillantást nyertünk a Bükk-fennsík gyönyörű természeti értékeibe, víznyelő töbrök, kaszálórtek és sziklakibúvásos bükkállományok közepette. A Tarkó 949 méteres magasságába érve a csepegő eső elállt, a párolgó erdők és a viharfelhők között kibukkant a nap és gyönyörű kilátásban részestünk, mely elfeledtette velünk a fáradságunkat. A kirándulás utolsó

állomása a 180 éve érintetlen „őserdő” megtekintése volt, ahol a természetes folyamatok érvényesülése végett mindenmű gazdálkodás, beavatkozás tiltott. Az élőhelyvédelem miatt vadkárelhárító kerítést épített a nemzeti park, azonban állagát tekintve nyitott területnek is minősíthető az „őserdő”, melyben a vadkár még elviselhető mértékű.

Az erdészeti pazar szakmai programja és a nagyszerű vendéglátás után búcsút vettünk a Bükk-től. Kiemelve azt a szakmai összefogást és baráti hozzáállást, mellyel a Felsőtárkányi Erdészeti fogadott minket, megköszöntük a páratlan vendéglátást és hazafelé jóleső szívvel gondoltunk vissza az elmúlt két napra. Reméljük nemsokára viszonzhatjuk vendéglátóink kedvességét.

Gál László

Ezerarcú akác — szakmai konferencia Baktalórántházán

Az akác a Nyírség aranya címmel szervezett szakmai konferenciát május közepén a NYÍRERDŐ Nyírségi Erdészeti Zrt. valamint az Országos Erdészeti Egyesület Szabolcs-Szatmár-Bereg és Debreceni Helyi Csoportja. A tanácskozás célja az ezerarcú akác bemutatása volt. A résztvevőket Szalacsi Árpád, a NYÍRERDŐ Zrt. vezérigazgatója köszöntötte.

Az akác virágzásához kapcsolódó rendezvénysorozat több mint egy évtizedes múltra tekint vissza. Régóta próbáljuk felhívni a figyelmet ennek a fafajnak a fontosságára. Korábban néha úgy éreztük, hogy pusztába kiáltott szó a kiállításunk az akác mellett. Mára viszont ez a helyzet alapvetően megváltozott. Nemcsak szakemberek, hanem hazai vezető politikusok is állást foglaltak a számunkra kedves faj mellett, és az összefogás hangja már Brüsszelig hallatszik, fogalmazott Szalacsi Árpád.

Az ittenitől eltérő adottságú területeken tölgy-, vagy bükk-gazdálkodással foglalkoznak eredményesen. Nekünk viszont, elsősorban a Nyírségben más utat kell járni. Ezt az utat az akác kijelöli számunkra. Az akácérdőből származó hozamból, annak a hasznából tudjuk a természetszerű erdőket fenntartani, kezelni, óvni az utókor számára. Ezt a természeti kincset – amit az itt élők a Nyírség aranyaként ismernek – nem száműzni, hanem a térség, Magyarország és a magyar emberek javára használnunk kell. Mi nem vagyunk hajlandók lemondani róla! Mindenki előtt ismert, hogy a társadalom egyre több igényt támaszt az erdővel szemben, főleg a közjólét és a turisztika területén. Természetesen egy állami tulajdonú erdészeti társaságnak ezt figyelembe kell venni, és erre forrást, fedezetet kell teremteni. Ezt csak olyan fafajból tudjuk biztosítani, ami gyorsan nő, eladható, és ami munkát, megélhetést nyújt az itteni emberek számára. Ez pedig az akác, hívta fel a figyelmet a vezérigazgató.

Még másfél évig európai szinten kell küzdeni az akácért. Az idegenhonos özönfajok elleni védekezésről szóló rendeletet elfogadta az Európai Parlament. A következő egy évben a bizottság különféle szervezetekkel egyeztet arról, hogy milyen fajok kerüljenek fel a listára. Erről tervezet készül, és azt fél év alatt vitatják meg a tagállamokkal. Meg kell akadályozni hogy az akác felkerüljön erre a listára, ismertette az Európai Unió döntési mechanizmusát *Glattfelder Béla*, európai parlamenti képviselő. A politikus az akác hasznáról szólva azt emelte ki, hogy gyakran lepusztult szántók és legelők helyére

telepítették és, hogy ez az egyik legtöbb szén-dioxidot megkötő faj, mely egyben munkahelyet teremt és a száraz klímának is ellenáll. Elmondta azt is, hogy a Magyar Tudományos Akadémia néhány éve felmérést készített: arra voltak kíváncsiak, melyik a leginkább magyar faj. A válaszadók kétharmada az akácot jelölte meg.

Az akác fontos gazdasági-, kultúr- és haszonnövény, az elmúlt húsz évben 200 ezer hektáron telepítették Magyarországon. Ez a növény a leggyengébb termőhelyeken is jövedelmező. Az akácok vagyoneértéke Magyarországon 500 milliárd forintos kérdéskört jelent, mondta előadásában *dr. Borovics Attila*, a Nemzeti Agrárkutatói és Innovációs Központ Erdészeti Tudományos Intézet megbízott igazgatója.

Ez a vita nem az akácról, hanem az akácból élőkről szól. Aki az akácot támadja, a vidéken élő embert, az akáctermelő gazdát, a méhészt, az akácból élőket támadja. Most mintegy 100 ezer ember megélhetését fenyegették meg, figyelmeztetett *Támba Miklós*, a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetségének alelnöke. A fafajjal kapcsolatos fontosabb adatokat ismertette arról is beszélt, hogy a közel 448 ezer hektár hazai akác 70 százaléka magánérdőben van. Arra is felhívta a figyelmet, hogy az akácok 19,4 százaléka védett Magyarországon, ez közel 87 ezer hektár.

Akác nélkül sem jelene, sem jövője nincs a hazai méhészeknek, mézet termelni Magyarországon akác nélkül nem lehet. Évente 22-25 ezer tonna mézet termelnek idehaza, ennek a 40-60 százalékát az akácméz teszi ki, mondta *dr. Mészáros László*, az Országos Magyar Méhészeti Egyesület elnöke.

A rendezvényen *Farkas László*, a Dolina Kft. tulajdonos ügyvezetője az akáchasznosításban alkalmazott műszaki megoldásokat foglalta össze. A házigazda *Bíró Imre*, a NYÍRERDŐ Zrt. Baktalórántházi Erdészeti Intézet igazgatója az akác széles körű feldolgozhatóságát mutatta be. A hozzászólók között pedig *dr. Szemerédy Miklós* nyugalmazott erdőmérnök arról beszélt, hogy szerinte forrásokra alapozva bizonyítható, hogy az akác őshonos Európában. A programot terepi bemutató zárta, ahol az erdészetnél alkalmazott állománynevelési módszerekbe nyertek betekintést a résztvevők, és számos akácból készült terméket néztek meg.

Vereb István
NYÍRERDŐ Zrt.

Soproni erdésztanulók Ausztriában

Jó eredmények születtek az Európa-bajnokságon

Hófedte dél-tiroli hegyek, láncfűrészek morgása és fantasztikus hangulat. Legrövidebben talán így lehetne összefoglalni a 13. Erdészeti Tanulók Európa-bajnoksága öt napját, amelyet 2014. május 21-25. között rendezett meg Fürstenburg erdészeti iskolája.

Összesen tizenöt ország jól felkészült négy fős csapatai mérték össze elméleti tudásukat, terepi tapasztalataikat és technikai felkészültségüket. Hazánk erdészeti középiskoláit, a 2013. évi hazai szakmai versenyeken elért eredményeknek köszönhetően, a soproni NymE Roth Gyula Szakközépiskola ötödéves tanulóinak csapata képviselte.

Verseny az idővel, eddig ismeretlen feltételek mellett. A hazai megmérettetéseknek köszönhetően a csapat már összeszokott, de az EB eredményei azt az intenzív két hónapos felkészülést tükrözik, amely során szimuláltuk a várható versenyhelyzeteket. A felkészülés a célként kitűzöttnél jobb pontokat, titkon remélt eredményt hozott, jobbat mint az elmúlt 10 év magyar eredményei.

A dél-tiroli faállományok 1500 méterrel „kicsit” mások és a fűrészlánc fo-

gai is másképp „harapják” az esztergált lucfenyő rönköket. A meglepetéseket a helyiek és a versenytársak egymás felé forduló baráti érdeklődése és kölcsönös megbecsülése feledtette versenyzőinkkel. A versenyszervezők is nagy érdeklődéssel és barátsággal fogadták az újonnan résztvevő magyar csapatot.

A kitűzött célt, mind csapatban, mind az egyéni versenyszámokban

elérték a magyar versenyzők. Csapatban az utóbbi évek legnagyobb magyar pontszámával és legjobb 9. technikai- és 10. összesített helyezéssel végeztek. Külön elismerés illeti meg a csapattagokat, *Gubicza Gábor* 4. és *Szalai Dániel* 9. helyezetteket, a szerelés ver-

senszámokban elért eredményükért. *Viserálek Martint* 22 másodperces gallyazásáért és *Péja Csabát* kiegyensúlyozott teljesítményéért, amellyel mind értékes pontokat gyűjtöttek.

A verseny során rengeteg új információval, gyakorlati tapasztalattal és más-más nem megszerezhető tudással bővült a csapat és a felkészítő tanárok repertoárja. Már új célok lebegnek a mondhatni profivá érett csapat szeme előtt: tanulni hibáinkból, tökéletesíteni technikáinkat, újra kivívni a következő EB-n való szereplés lehetőségét és előrébb lépni az európai élmezőnybe. Köszönhetően támogatóinknak és segítőinknek, a kiváló technikai és elméleti feltételek adóttak, rajtunk múlik, hogy az EB-n szerzett tudást mennyire tudjuk kamatoztatni.

Köszönjük mindazoknak, akik hozzásegítettek és a jövőben is támogatnak céljaink elérésében!

Dr. Takács Viktor csapatvezető,
Szabó György technikai vezető

Fotó: **Dr. Takács Viktor**

További részletes információk: 13th European Championship of Forestry Skills – <http://www.forestry-skills.it>

Különleges művész különleges helyszínen

A „Muzsikál az erdő” 2014. július 3-án új helyszínre, Ágasvárra, a turistaház melletti rétre költözik. A különleges helyszín különleges produkciót lát vendégül. *Lajkó Félix* virtuóz hegedűművész hegedű és citerajátékát élvezhetik a jelenlévők *Kappel Edit*, a Magyar Ezüst Érdemrenddel kitüntetett lóképző lipicai lovasbemutatójával egy időben. A rendhagyó műsort a bécsi Spanyol Lovasiskolában mutatták be először 2012-ben, majd 2013-ban a „Muzsikál az erdő” közönsége is láthatta Fenyvespusztán. Nehéz eldönteni, hogy a lovak táncolnak-e Lajkó Félix muzsikájának a ritmusára, vagy Kappel Edit és a Szilvásváradi Állami Ménesgazdaság lipicai lovainak mozgását kíséri a hegedűmuzsika. Mindenesetre rendkívüli összhang létesül a hegedűművész, a lóidomár és a híres szilvásváradi lipicai lovak között. Lajkó Félix, aki idén ünnepli 40. születésnapját, különösen

szeret a természetben muzsikálni, mindig visszatér szülőfalujába, Palicsra, hogy feltöltődhessen a természet energiáival. Nagy örömünkre szolgál, hogy immár évek óta rendszeres fellépője a rendezvénynek, sőt a „Muzsikál az erdő” esz-

meiségének elkötelezett híve is. Minden bizonylan katartikus élményben lesz részük azoknak, akik nem rettennek meg attól, hogy a csillagtúraszerűen három irányból induló szakvezetési tőrök egy-két közelítsék meg a rendezvény helyszínét. A meredeken emelkedő útvonalú, kb. másfélórás túra a mátrakeresztesi Óvár vendéglő elől, az enyhén emelkedő kb. kétórás túra a mátraszentimrei Templom elől, az enyhén lejtő kb. háromórás túra pedig a galyatetői Hunguest Grandhotel Galya előtti térről indul. Ágasvár fokozottan védett terület, autóval nem közelíthető meg. A Csörgő-patak szurdokvölgye, különleges sziklatömbjei szegélyezik majd a túrázóknak az út vonalát. Ágasvár tetején pedig nem mindennapi panorámában gyönyörködhetnek és élvezhetik a „Muzsikál az erdő” testet-lelket feltöltő programjait.

A „Muzsikál az erdő” szervezői

Erdőmérnök-hallgatók a brno-i Erdészeti Európa-bajnokságon

Második helyet ért el a magyar csapat

A Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának hallgatói csapata idén is második helyezett lett az immáron huszonnyolcadik alkalommal Brno-ban megrendezett Forestry Versatility erdészeti Európa-bajnokságon.

Az Európa-bajnokságra összesen 11 országból 15 csapat nevezett be, köztük a magyar erdőmérnök-hallgatók. A csapatunk tagjai: *Török Tímea* (I. éves erdőmérnök-hallgató), *Czeller Márton* (IV. éves erdőmérnök-hallgató), *Silnicki Ádám* (IV. éves erdőmérnök hallgató), *Rozovits Ferenc Péter* (V. éves erdőmérnök-hallgató) voltak. Hogyan is néz ki egy egyhetes verseny? Először is, az előzetes regisztrálást követően, elkezdték a felkészülést a különböző versenyszámokra. A hagyományos értelemben vett Stihl Timbersports versenytől annyiban tér el ez a megmérettetés, hogy csak erdőmérnök-hallgatók vehetnek részt. Valamint igen széles a verseny palettája az erőnléti számoktól kezdve a lövészeten át, a fajok felismeréséig. Egyszóval ez a verseny egyedi szíjzű, az egyetemi hallgatóknak létrehozott nemzetközi verseny. Minden évben a brno-i Mendel Egyetem szervezi meg ezt a neves szakmai eseményt, immáron a 28. alkalommal. Minden év tartogat meglepetést. Idén is volt egy különleges versenyszám, ami már tavaly is újdonságnak számított. Ez nem volt

más, mint a harveszter szimulátor. Az első versenynap zajlottak a fűrészszámok a város egyik parkjában a Park Lužanky-ban. E számban az átlaghoz képest igen jó eredményt hoztunk, amit főképp a megfelelő technika elsajátítása miatt sikerült elérni. A következő napon a lövészeti szekció volt, ahol Czeller Márton és Rozovits Ferenc holtversenyben második helyezést értek el a lövészeti összesítésben. Bár az időjárási körülmények nem voltak kedvezőek, szerencsénkre igen szép eredményeket mutathattunk fel. A következő napon a terepverseny következett, azaz tájfutással egybekötött fajfelismerés, ahol a különböző növényfajokat, valamint rovarfajokat és kárképeket tudományos névvel kellett megnevezni. Igen változatos domborzatú erdőgazdasági tájon zajlott ez a szám. Az akadályverseny után következett az „egyesfa” becslés, valamint az állománybecslés egy választott módszerrel, ahol nemcsak a morvai erdők szépségét vettük figyelembe, hanem az élő fatömegét is. A versenyszámok lezárultával, délután nemzetközi est vette kezdetét, ahol egymás tradícióit, valamint ételeit és nem mellesleg italait is megismerhettük. A következő nap bepillantást nyerhettünk a Mendel Egyetem erdészeti kampuszába, a képzési módokba, valamint a brno-i erdőgazdálkodásba és erdészeti képzésbe. Ezt követte az eredményhirdetés, amely során a díjak átvételét kürtök hangja kísérte. Mind a nemzetközi kapcsolatok,

mind a versenyszellem szempontjából elmondható, hogy eredményes és szép hetet zárhattunk le.

A versenyre való kijutásunk nem sikerült volna nagylelkű szponzoraink támogatása nélkül. Így tehát szeretném megragadni az alkalmat és hálás köszö-

A második helyezett magyar csapat keresztvágó-fűrész versenyszám eredményei

netet mondani elsősorban a *Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskola és Kollégiumnak*, hogy hozzájárult a felkészülésünkhöz, eszközökkel, illetve azzal, hogy a rendelkezésünkre bocsátották a Faberreti tanpályát. Itt külön köszönetet érdemel *Szabó György* gyakorlatvezető tanár úr, aki nagy szakértelmével segítette a felkészülésünket. Továbbá mezünk elkészüléséhez nagylelkűen hozzá járult a *Stubna Nyomda Sopron*, valamint a *Mecekerdő Zrt.* Ezen kívül támogattak minket: a *Stihl Magyarország Kft.*, az *Erdő-Doktor Bt.*, a *Soproni Erdész és Faiparos Diákok Baráti Köre*, az *Országos Erdészeti Egyesület*, a *Bakonyszerdő Erdészeti és Faipari Zrt.*, az *Északkerdő Zrt.*, a *Gemenc Zrt.*, a *SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt.*, a *VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt.* és a *Erdészeti Tudományos Intézet*. Támogatásukat ezúton is hálásan köszönjük!

Rozovits Ferenc Péter
em. h. – csapatvezető

28. Forestry Versatility verseny összkép

Erdeikápolna-átadás Tolnában

Ha csak egy napra is, ha csak egy rövid időre is, de a 2014. május 16-án Felsőten-gelicre látogató emberek átélhettek valami különlegeset a Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. által felújított 100 éves Benyovszky-sírkápolna és az azt körülölelő parkerdő átadó ünnepségén. Valami különlegeset, ami csak ritkán adatik meg a percekben, órákban és rohanó években gondolkodó, mai halandónak. Átéltük az érzést, azt az ezen a helyszínen szinte kitapintható élményt, hogy a múlt hogyan kapcsolódik egybe a jövővel a jelenen keresztül. A sokszor üres frázisként ható, megannyi gondolkodó által megfogalmazott a múltra és jövőre vonatkozó gondolatok itt értelmet és tartalmat nyertek. A ceremónia pár órás időtartamára minden korábbi tombolása ellenére még „Yvett ciklon” is elcsitult, sőt a parforce kürtök méltóságteljes dallama alatt a nap sugarai is lyukat ütöttek a viharfelhők vastag, sűrű pánccélján, mintegy fényárral kiemelve az immáron eredeti pompájában tündöklő, gyönyörűen felújított kápolnát, a parkerdő haragoszöld tónusából. Az akusztikus élményt tovább fokozta *Fóris Dóra* népdalénekes előadása. A hangok körülölelték az embert, erdő és magát a kápolnát is, egybeforrasztva minden résztvevőt.

Fotó: Antli István

Göbölös Péter (a Gyulaj Zrt. vezérigazgatója), *Nyíri János* (az MFB szóvivője, aki Kövér László levelét olvasta fel), *dr. Jung László* (az MFB ügyvezető igazgatója) valamint *Kajsza Béla* (Tengelic község alpolgármestere, aki *Gánics István*, polgármester levelét olvasta fel) köszöntőjének elhangzása után az épület pontosan 100 éves jubileumakor került sor a kápolna püspök általi felavatására és megáldására. A benedikálást *dr. Udvardy György* pécsi megyés püspök végezte. A ceremónia zárásaként az átadást szimbolizáló szalagátvágást *dr. Jung László* végezte el, megnyitva ezzel a múltban alkotott, a je-

lenben felújított helyszínt a jövő számára, a testi-lelki felüdülést vagy csak egy-egy csendes percet kereső kiránduló, túrázó vagy a közelben megszálló vendégek, egyszóval a *közjó* számára.

A kápolna felújítása több volt, mint egy régi, romos épület jól sikerült műszaki renoválása. Példát is mutatott, hogy egy másik, térben távolabb lévő állami erdőgazdaság, hogyan tud mellé állni nemes céloknak. Nemcsak szavakkal, hanem tettekkel is. Nem lehetünk elég hálásak, hiszen a magyar Loire-völgyének is emlegetett Tolna megyei Tengelic egyik szegletében a múlt egy emléke, a Vas megyei Szombathelyi Erdészeti Zrt. hathatós segítségével tudott megújulni és megmenekülni.

Megéri-e a már elkészült felújítás és a még hátralévő további parkerdő-rekonstrukció? Az attól függ, ki, mit lát egy-egy omladozó épületben. Ha csak az omladozó, megrepedezett falakat nézi és látja az ember, akkor nem. Munka, teher és költség. Ha azonban jobban a téglák mögé lát, a múlt szabadon használható építőköveit láthatja meg, amiből a jövő is építhető. Örülünk, hogy sokan látták meg az utóbbit az átadás napján!

Kovács Tamás

Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt.

Különleges stégrendszer a Baláta-tavon

Belső-Somogy élővilágát bemutató ökoturisztikai sétányt avattak május 27-én a KASZÓ Zrt. kezelésében lévő, fokozottan védett *Baláta-tavon*. A tó 1942 óta áll védelem alatt, megközelíteni eddig csak igen nehezen lehetett. Mostantól viszont a közel 600 méteres stégrendszer segítségével egészen közelről láthatják az érdeklődők a tó minden kincsét.

A magyar kormánynek eltökélt célja, hogy együttműködve az állami erdészekkel megnyissa az erdőket az emberek előtt” – hangsúlyozta *dr. Semjén Zolt* miniszterelnök-helyettes az ünnepélyes átadáson. Hozzátette: ezt azzal a céllal teszik, hogy megismertessék Magyarország értékeit a társadalom minél szélesebb közösségével.

Galamb Gábor, a KASZÓ Zrt. vezérigazgatója a sétány nyújtotta lehetőségekről szólva elmondta: így „szinte testközelből” tudják megmutatni a tó faunáját és flóráját, köztük a ritkaságokat.

Szászfalvi László, a térség országgyűlési képviselője annak a reményének adott hangot, hogy a Somogyország zöld szívében fekvő Baláta-tó az elkészült stégnek köszönhetően ezentúl még több kirándulót vonz.

Dr. Jung László, a 22 erdészeti részvénytársaság tulajdonosi jogait gyakorló Magyar Fejlesztési Bank Zrt. ügyvezető igazgatója az erdészetek közjóléti programjáról szólva elmondta: a leglátványosabb a szálláshelyek bővítése, a régi vadászházak felújítása, de ugyanilyen fontosnak tartják a kevésbé látványos, de a „komfortérzethez” elengedhetetlen infrastrukturális fejlesztéseket is. Fontos, hogy a természetet bemutató attrakciókat hozzanak létre, amelyeken keresztül megismertethető az erdészek munkája és ezáltal az erdő is. Az állami erdészetek eddig mintegy 4,6 milliárd forintot költöttek beruházásokra a 2010-ben elindított közjóléti program keretében. Ennek része a mintegy 50 millió forintból megvalósított stégrendszer, melyet a tó egykori elhivatott kutatójáról, *dr. Marián Miklósról* neveztek el.

Forrás: MTT

Kép: **Nagy László**

Közgyűlést tartott a MEGOSZ

A Magyar Erdőgazda Szövetség (MERSZ) megszűnik és beolvad a MEGOSZ-ba

A Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége (MEGOSZ) 2014. május 16-án közgyűlést tartott az Erdészeti Információs Központban. A következőkben közreadjuk az eseményről készült jegyzőkönyv kivonatos változatát a fontosabb információkkal.

Dr. Sárvári János ügyvezető elnök köszöntötte a megjelenteket és külön Lomniczi Gergelyt, az OEE főtitkárát, Mőcsényi Miklóst, a FAGOSZ főtitkárát, valamint Csilléry Miklóst, a MERSZ ügyvezető elnökét, illetve Darabos Istvánt a MERSZ alelnökét.

A közgyűlés elsőként, új napirendi pontként tárgyalta a Magyar Erdőgazda Szövetség (MERSZ) tájékoztatóját a MERSZ történetéről, tervezett megszűnéséről és tagsága egy részének, személyes döntésük alapján a MEGOSZ-ba történő átvételéről. Darabos István ismertette a MERSZ 2005-ös létrejöttének előzményeit, a szövetség alapításának fő gondolatát, vagyis a kistulajdonosok segítségét, támogatását, többek között oktatások, továbbképzések szervezésével. A biztató kezdet után a szövetség fejlődésnek indult, aktivitása fokozódott, taglétszáma elérte a 150 főt. Azonban nem gondoskodtak időben a vezetőségben a fiatalok pótlásáról és Telegdy Pál elnökük betegsége, majd halála lehetetlen helyzetbe hozta a szövetséget. Ennek megoldása érdekében Telegdy Pál még életében kezdeményezte a MERSZ megszűnését, amivel kapcsolatban nemrég érkezett az ügyészségtől a felterjesztéssel kapcsolatos hiánypótlásra szóló felhívás. Az ebben foglalt adminisztratív kötelezettségeknek Csilléry Miklós ügyvezető elnökük közreműködésével eleget tesznek, ugyanakkor a MERSZ nyilvántartott tagsága további sorsával és a szövetség szellemiségének továbbvitelével kapcsolatban a következő javaslatot, fel-

jánlást teszik. Szeretnék, ha a MERSZ tagsága – természetesen egyéni szabad döntésüknek megfelelően – részben vagy egészben a MEGOSZ tagjává válna, mert úgy érzik, hogy tagságuk érdekvédelmére a MEGOSZ a legalkalmasabb szervezet. Ennek érdekében javasolják az összekapcsolódásukat, beolvadásukat a MEGOSZ-ba.

Támba Miklós levezető elnök megköszönte az előterjesztést és tájékoztatta a közgyűlést arról, hogy ezt a javaslatot a jelen közgyűlést megelőző MEGOSZ Elnökségi Ülészék megtárgyalta. A tagság nevében is köszönettel és örömmel fogadjuk a felajánlást, hiszen minden ember számít a magánerdő érdekében a közös összefogásban, különösen egy egész szervezet csatlakozása. Ismertette a kialakult javaslatot arra vonatkozóan, hogy a MERSZ és a MEGOSZ vezetése közös levélben forduljon a MERSZ tagságához, amelyben tájékoztatjuk őket az előzményekről és jelezzük, hogy a MEGOSZ örömmel fogadja be a MERSZ tagjait, amennyiben ezt egyéni szabad döntésükkel megerősítik. A levelet közösen előkészítjük: a MERSZ részéről Csilléry Miklós, a MEGOSZ részéről dr. Sárvári János.

Luzsi József elnöki beszámolója előtt, visszautalva az előző napirendi pontra, kihangsúlyozta, hogy ez a közös elhatározás rendkívül jelentős a magyar magánerdő életében és tovább erősíti annak közös képviseletét. A beszámoló során

jelezte, hogy fontos évfordulóhoz értünk, hiszen az idén éppen 20 éves szövetségünk az egykori TEOSZ jogutódjaként. Ennek megünneplésére szeptember 5-én Budapesten jubileumi nagyrendezvényt tartunk, várhatóan több helyszínen. Magára az ünnepi ülésre a Magyar Tudományos Akadémia Dístermében kerül sor. A meghívókat időben kiküldjük. Szeretettel hívunk és várunk mindenkit, kérjük a tagság javaslatait a program véglegesítéséhez!

Külön kitért az Akác-koalíció megalakulására és a MEGOSZ-nak a koalícióban betöltött fontos szerepére. Nem csupán a legkülönfélébb fórumokon, valamint a sajtóban, rádióban és TV-adásokban hallattuk hangunkat. További lépéseket is tettünk, például az akác nemzeti értéktárba kerülésekor elláttuk a koalíció álláspontjának szakmai képviseletét a Hungarikum Bizottság előtt, illetve kiadtuk az akác nótáskönyvet.

A következő uniós ciklus vidékfejlesztésében az erdészeti jogcímek megfelelő finanszírozása elérésében meghatározó szerepet játszott a MEGOSZ. Az eredeti forrásallokációs elképzelések alig 54 milliárd forintot szántak az erdészeti ágazatnak, ami azt jelentette volna, hogy az időszakra eső determinációs kötelezettségek kifizetése után szinte nem lehetett volna erdészeti jogcímeket megnyitni, finanszírozni. A MEGOSZ a legmagasabb szinten is fellépett annak érdekében, hogy ez a helyzet gyökeresen megváltozzon és az erdészeti jogcímek a forrásallokáció során az őket megillető keretösszegekhez jussanak. Nagyon komoly eredmény, hogy ma már több mint 111 milliárd forint áll az erdészeti jogcímek rendelkezésére, nem számítva az erdészeti szaktanácsadásra, innovációra vonatkozó előirányzatokat. Ezúton is szeretnénk megköszönni a Vidékfejlesztési Minisztériumnak, a tárca vezetőjének a pozitív hozzáállást, ami-

vel ágazatunkat kezelte! Nem véletlenül jelentős stratégiai partnere a MEGOSZ a szakértőnek. A következő kiemelt feladatunk most az, hogy elérjük az eddig nehezen működő jogcímei rendeleteinek és az abban foglalt előírásoknak az egyszerűsítését, a rugalmasabb ügyintézés és az elviselhetőbb mértékű ellenőrzést. Csak az unió által kötelezően előírt terheket szabad a vidékfejlesztés erdészeti jogcímeiben magunkra vállalni. Az első kedvező fejlemények már tapasztalhatóak. Jó és korrekt tájékoztatási együttműködés alakult ki az MVH-val és már érezhető a gyorsabb ügyintézés a határozathozatalok és kifizetések ütemezésénél is.

Hazai és nemzetközi szakmai partnereinkkel az elmúlt időszakban kiemelkedően jó az együttműködésünk. A tavalyi kecskeméti nagyrendezvényünknek rendkívül pozitív visszhangja volt. Az esemény jelentőségét jól mutatta az is, hogy hazai és külföldi partnereink, hatóságaink a legmagasabb szinten képviseltették magukat.

Luzsi József végezetül minden tagtársunknak és az elnökségnek, a MEGOSZ munkatársainak megköszönte az elmúlt évben végzett munkáját. Kérte, hogy a tagság mind szélesebb körben tegye meg javaslatait a felvetett szakmai kérdésekben, mivel számunkra létkérdés, hogy a magán-erdőgazdálkodás teljes vertikumának

véleményét közvetítsük a megfelelő fórumok felé. Ezt követően a közgyűlés elfogadta az elnöki, a felügyelő bizottsági beszámolókat, a MEGOSZ 2013. évi mérlegét és a 2014. évi költségvetési tervet, valamint az új Civil törvény és a Ptk. változásait figyelembe vevő új Alapszabályt.

Az egyebek napirendi pont keretében Luzsi József elnök elmondta, hogy kezdeményezzük és támogatjuk egy új, polgári alapokon álló, gazdálkodóbarát erdőtörvény megalkotását, aminek az általános részen kívül állami és magán-erdős fejezetei lennének. Ez az erdőtörvény lehetne az alapja a többi kapcsolódó jogszabály módosításának is. Kérte a tagság részéről az új erdőtörvény főbb elemeire, szakmai elvárásaira vonatkozó javaslatait. Az új erdőtörvény alapvetésének kell lennie, hogy az erdő a tulajdonos öröme és hasznára van. A MEGOSZ elnöksége felkér egy 10 fős szakmai grémiumot az új erdőtör-

vényvel kapcsolatos magán-erdős elvárások megfogalmazására. A közgyűlés valamennyi résztvevője támogatta az új erdőtörvény megalkotásával kapcsolatos javaslatot.

Virágh János, a Jelölő Bizottság elnöke tájékoztatta a közgyűlést arról, hogy 2014-ben új elnökséget választ a MEGOSZ. A jelöltekre vonatkozó javaslatok összegyűjtését a 2013 decemberében megalakított Jelölő Bizottság megkezdte, az ezzel kapcsolatos munka folyamatos. Az elfogadott Alapszabályunk értelmében 2014-re vonatkozóan két fontos dátumra hívta fel a figyelmet. A tisztségekre megválasztható jelöltek listáját az elnökség 2014. szeptember 30-ig közzéteszi a MEGOSZ honlapján. Ezt a listát az Elnökség által felkért Választási Bizottság állítja össze. Az elnökség ezt követően előkészíti és kiírja a tisztújítást elvégző közgyűlést legkésőbb 2014. november 30-ig. A megválasztott elnökség jogait és kötelezettségeit a 2014. évi választást követő napon veszi át a korábbi elnökségtől. Virágh János kérte a tagságtól, hogy támogassák munkájukat és minél többen tegyenek javaslatot a jelöltekre a megadott szeptember 30-i határidőig.

Dr. Sárvári János
Képek: Ágoston Gyula

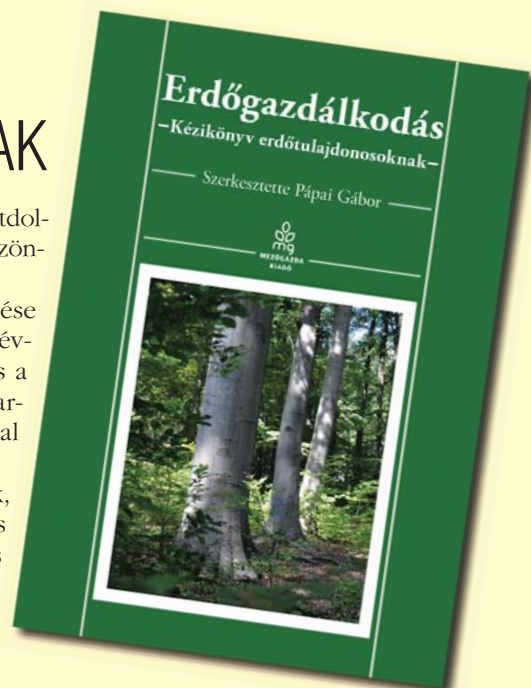

ERDŐGAZDÁLKODÁS KÉZIKÖNYV ERDŐTULAJDONOSOKNAK

A közelmúltban „Versenyképes erdőgazdálkodás” címen megjelent mű formai átdolgozásával született meg az Erdőgazdálkodás kézikönyv a szakmai nagyközönségnek.

Az igazán jövedelmező erdőgazdálkodást hosszú évszázadok megfigyelése alapozza meg, hiszen a fának a faanyaggal hasznot hajtó kitermelésig olykor évszázados kort kell megélniük, ami alól csak az ültetvényyszerűen telepített és a gyorsan növekvő állományok a kivételek. Ezért az erdőből kivethető hasznot – a tartamosság figyelembevételével – mindig hosszú távra, szakember bevonásával tervezzük.

A könyv egyes fejezeteinek szerzői jeles szakemberek, akik arra vállalkoztak, hogy az erdőgazdálkodással kapcsolatos ismereteik lényegét összefoglalják és közkinccsé tegyék. Olyan művet hoztak létre, amelyből az erdőtulajdonos azt is megtudhatja, hogy a birtokában levő életközösséggel való munkálkodás során a természetvédelemmel, a vadgazdálkodással és a vadászattal kapcsolatos előírásokat is figyelembe kell venni. A kiadvány tartalmazza a fatömegtáblákat is.

A mezei juhar kórokozói

Dr. Szabó Ilona – egyetemi tanár, NYME EMK EMEVI

Mezei juhar

www.azevfaja.hu

A mezei juhar (*Acer campestre* L.) erdeink gyakori, értékes elegyfája. Erdőn kívüli fásításokban is ültetik. Kórokozói általában nem különböznek a többi őshonos juharokétól, de létezik néhány sajátos kórokozója is, és az egyes fajok előfordulási gyakorisága a mezei juharon esetenként eltérő.

Levelen megjelenő kórokozók

A mezei juhar levelein számos kórokozó gombafaj fordul elő. Kisebbszámú gyakorisággal lépnek fel, változatos tünetet, olykor korai lombhullást is okoznak.

A juharok legközismertebb levélbetegsége a *Rhytisma acerinum* tömlősgomba által okozott levélpecsétesség. A mezei juharon is gyakori. Jellegzetes, 0,5–1,5 cm átmérőjű, fekete szkleróciumokat képez a nyár végétől a még zöld leveleken. A gomba a lehullt leveleken telel át. Tavasszal a szkleróciumokban kialakulnak az ivaros termőtestek (hiszterotéciumok). Az ezekben keletkező aszkospórák a légáramlatokkal jutnak fel a koronába, és fertőzik a folyó évi leveleket. Mivel korai lombsárgulást és levélhullást nem okoz, különösebb károk nem keletkeznek.

A juharfajok levelein, hajtásain gyakran tapasztalható lisztharmatbetegség. Két *Sawadaea* faj okozza, amelyek közül a mezei juharon a *Sawadaea tulasneyi* gyakoribb. A leveleken, hajtásokon tömött, fehér lisztharmat bevonatot képez a nyár közepétől. Főleg sarjakon feltűnően gyakori. A másik faj, a *Sawadaea bicornis* ősszel jelenik meg, és a levelek fonákján okoz laza lisztharmatbevonatot. A lisztharmatfajok pontosabb elkülönítése mikroszkópi vizsgálattal, az ivaros termőtestek (kazmotéciumok) függelékeinek morfológiája alapján lehetséges. A *Sawadaea tulasneyi* kazmotécium függelékei többnyire nem ágaznak el, ezzel szemben a *Sawadaea bicornis* esetében a függelékek egyszer-kétszer dichotomikusan elágaznak (1. kép).

Barna színű levélfoltok, szöveti elhalások gyakran jelentkeznek a mezei ju-

har levelein. Ezek okozói különböző gombafajok lehetnek, elsősorban a konídiumos gombák köréből. A mezei juhar sajátos kórokozói a *Didymosporina aceris* és a *Discula campestris* acervuluszoros termőtestű konídiumos gombák. A *Didymosporina aceris* 3–4 mm-es sötétbarna, kerekded, vagy a vékony erek által határolt, szögletes levélfoltokat okoz. Az acervuluszoros többnyire a levelek fonákján képződnek, a konídiumok halványbarnák, tojásdadok, egyenlőtlenül kétésejtűek, 7–10 × 3–4 µm méretűek. A *Discula campestris* kerekded vagy szabálytalan, 1–2 cm nagyságúra is megnövő, összefolyó, barna nekrotikus levélfoltokat okoz. Az acervuluszoros itt is többnyire a levélfonákon képződnek, a konídiumok hialinok, hengeresek, egysejtűek, 6–12 × 2–3 µm méretűek.

A *Phloeospora aceris* a mezei és hegyi juhar levelein fordul elő, apró, 0,5–1,5 mm nagyságú, pontszerű, barna levélfoltokat, korai lombsárgulást és lombhullást okoz. A levelek fonákján képződő acervuluszokban 30–50 × 4–5 µm nagyságú, négysejtű, a harántfalaknál befűzött, hialin konídiumok keletkeznek. A vegetációs időszakban ezek terjesztik a járványt. Az ivaros alak (*Mycosphaerella latebrosa*) a lehullt levelekben, áttelelés után fejlődik ki. A tavasszal szóródó aszkospórák fertőzik az az évi, frissen kihajtott leveleket. Állományokban nem gyakori, különösebb gazdasági jelentősége nincsen, de csemetekertekben, járványos fellépés esetén vegyszeres védekezésre lehet szükségük ellene.

A mezei juhar és a hegyi juhar levelein szórványosan előfordul még a *Phyllosticta minima* konídiumos gom-

ba is. Barna, növekvő levélfoltokat okoz. A levélfoltokban keletkező gömbös piknidiumokban tojásdad, hialin, egysejtű, 12–16 × 9–11 µm méretű konídiumok képződnek.

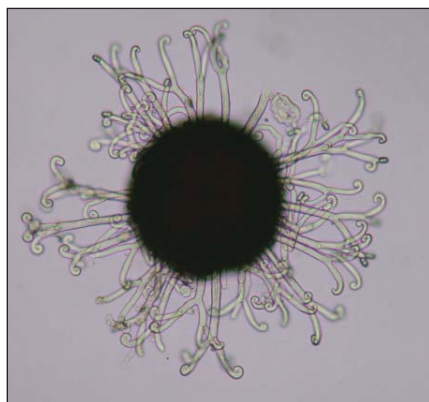
A fehér levélfoltokat okozó *Cristulariella depraedans* hazánkban nem gyakori. Inkább a hegyi juharra jellemző, de ritkán a mezei juharon is megfigyelhető. Kerekded, 2–6 mm átmérőjű, fehér levélfoltokat okoz.

Ágakon, törzsön megjelenő kórokozók

A mezei juhar pusztuló vagy elpusztult ágain gyakran előfordul a *Nectria cinabarina* sokgazdás, gyengültségi jellegű kórokozó. Narancsvörös, 1–2 mm nagyságú, gömbös sztrómákat képez (vörös héjbibircs). Ritkán a *Neonectria galligena* által okozott, élvelő típusú rákos elváltozások is előfordulnak a mezei juhar kérgében. Sokgazdás kórokozó, a tünetre jellemző az éves kalluszok szabályos, koncentrikus elrendeződése.

Főleg erdőn kívüli fásítások, parkok esetében, különböző lombos fák, olykor a mezei juharon is megjelenhet az ágak elhalását, fák pusztulását okozó verticilliumos hervadás nevű betegség. A kórokozók a *Verticillium albo-atrum* és *Verticillium dahliae* konídiumos gombafajok. A fertőzés a talajból történik, a kórokozók kitaró képleteiből kiindulva, a gyökerek és a tő sebzésein keresztül. A gomba az edényekbe hatol, és tipikus tracheomikózis tünetet, az edénynyalábok zöldesszürke elszíneződését okozza. A koronában a hajtások hervadása, majd az ágak elhalása tűnik szembe. A kórokozók sokgazdásak, lágy és fás szárú növényeket egyaránt megtámadnak. A fás növények esetében a betegség a korábban mezőgazdasági hasznosítású területekre ültetett faegyedeken fordul elő leginkább. A kórokozók a fertőzött talajban hosszú ideig életképesek maradnak, és az oda ültetett fogékony növényeket megfertőzik.

Élő mezei juharok törzsén gyakran megfigyelhető a kéregpikkelyek fehér-halványoszürke bevonata. Ezt a *Dendrothele acerina* bazídiumos gomba kb. 1 cm nagyságú, szorosan az aljzatul szolgáló kéregpikkelyekre fekvő termőtestei képezik. A gomba szaprotrófként él a már elhalt felületi kéregrészekben, az élő szöveteket nem parazitálja.

1. kép: A juharfa lisztharmat (*Sawadaea bicornis*) kazmotéciuma (Fotó: Szabó Ilona)

Tő- és törzskorhasztó gombák

A mezei juharnak sajátos tő- és törzskorhasztó taplógombája nincsen, de a lombos fákon élő polifág taplógombák egész sora megjelenhet ezen a fafajon is: bükktapló (*Fomes fomentarius*), pisztricgomba (*Polyporus squamosus*), vastag kérgű tapló (*Ganoderma adspersum*) (2. kép), vékony rozsdástartló (*Inonotus cuticularis*), alma likacsosgomba (*Spongipellis spumeus*), lépcsőzetes tapló (*Oxyporus populinus*), vöröstapló (*Phelebinus torulosus*). Ritkán a kétalakú csertapló (*Inonotus nidus-picé*) és az elterülő rozsdástartló (*Inonotus obliquus*) előfordulását is megfigyelték e fafajon

2. kép: Vastag kérgű tapló (*Ganoderma adspersum*) mezei juharon (Fotó: Szabó Ilona)

hazánkban. A felsorolt gombák nekrotrof jellegűek, az élő fákat sebzésen, ágcsonkokon keresztül támad-

ják meg, és azok érett fájában korhasztanak. A tő- és gyökérkorhasztó, sokgazdás gyűrűs tuskógombák (*Armillaria* fajok) a mezei juhart is megtámadhatják.

A mezei juhar elhalt faanyagát, tuskóját számos szaprotróf taplógomba korhasztja: lepketapló (*Trametes versicolor*), borostás réteggomba (*Stereum hirsutum*), egyszínű egyrétűtapló (*Cerrena unicolor*), fehér egyrétűtapló (*Coriolopsis trogii*), változékony kéreggomba (*Schizopora paradoxa*), hasadt-lemezű gomba (*Schizophyllum commune*), lilás réteggomba (*Chondrostereum purpureum*), és még sok más faj is előfordulhat. ❀

A mezei juhar kártevői Nyugat-Szlovákiában

A mezei juhar Szlovákia területén honos Óriási ökológiai plaszticitással rendelkező faj – nedves élőhelyen is megtalálhatjuk, de a legszárazabb lejtőkön is vitálisan növekszik. A szárazabb helyeken bokor alakú, de az optimális vízellátású talajokon a 20 m magasságot is elérheti. Komolyabb, veszélyesebb kártevője nincsen. Épp ezért kedvelt és gyakran ültetett városi fafaj. Nyugat-Szlovákia területén a kétéves kutatásunk alatt 16 kártevőt különítettünk el. A gubacsatkák csoportjából négy fajt emelnénk ki, amelyek tipikus gubacsokat alkotnak a leveleken. Két gubacsatka: az *Aceria aceriscampestris* (Nalepa, 1922) és az *Aceria cephalonea* (Nalepa, 1922) kisebb, de számos gubacsot alkotnak a levél színén. Az *Aceria macrochelus* (Nalepa, 1891) nagyobb gubacsokat okoz a levél erezte mentén. Ritkán előfordulhat az *Aceria heteronyx* (Nalepa, 1891), amely apró gubacsokat okoz a fiatal vesszőkön, de inkább a hegyi juharon találhatjuk meg.

A leveleken nemcsak gubacsatkák károsítása láthatók, hanem a levélaknázók rágása is. Az aknázómolyok lárvái a parenchimat fogyasztják így minden faj jellegzetes levélaknát alkot. A hegyi juharon a sátoros moly (*Phyllonorycter geniculella* Ragonot, 1874) foltaknát rág a levelekben és a levél felszínén a rágás helyét egy sátoroszerű kiemelkedés jelzi. Érdekes módon a juharaknázó sátorosmolyt (*Phyllonorycter acerifoliella* Zeller, 1839) a kutatásunk alatt a vizsgált területeken nem találtuk meg.

Keskeny kígyóaknát a hegyi juhar törpemoly (*Stigmella speciosa* Frey, 1858) és a juharaknázó törpemoly (*Stigmella aceris* Frey, 1857) alkot. Kevésbé károsítja a mezei juhar leveleit a délnyugat ázsiai diógöngyölő keskenymoly (*Caloptilia roscipennella* Hübner, 1796). A diógöngyölő keskenymoly lárvája először a levélaknán „dolgozik” és folyamatosan a levelet penderíti, amely elkezd barnulni, végül elhal.

Gyakran találhatunk a mezei juhar levelein kisebb klorotikus foltokat, amelyeket a zöld kabóca (*Cicadella viridis* Linnaeus, 1758) *Drepanosiphum platanoidis* (Schrank, 1801), a juhar-sörtéstetű (*Periphyllus aceris* Linnaeus, 1761) és a *Periphyllus venetianus* (Hille Ris Lam-

bers, 1966) a növényi nedv szívásával okoznak. A gubacsszúnyogok hasonló módon növényi nedvet szívznak. A legelterjedtebb gubacsszúnyogok az *Acericecis campestre* (Harris, 2004) és a *Drisina glutinosa* (Giard, 1893), amelyek klorotikus foltocskákat okoznak. Ezek koncentrikusak és a közepükön barna folt található. A *Drisina glutinosa* inkább a hegyi juharon fordul elő. Ritkán megtalálhatjuk a *Dasineura rubella* (Kieffer, 1896) és a *Dasineura irregularis* (Bremi, 1847) gubacsszúnyogok kártevését is. Ilyen esetben a levelek a hajtáson törpeméretűek maradnak. A gubacsszúnyogok károsítása mellett még gombafertőzések jelentkeznek, ami az asszimilációs felület csökkenéséhez vezet. A mezei juhar az egyik legvitálisabb fafajokhoz tartozik Szlovákiában, éppen ezért ültetését csak javasolni tudjuk.

Ján Kollár – Ifj. Bakay László
Szlovák Mezőgazdasági Egyetem, Nyitra
Kép: **Ifj. Bakay László**

Aceria cephalonea

A Mátrában járt az Erdőművelési Szakosztály

Erdővédelem a középpontban

2014. május 23-án az EGERERDŐ Zrt. Mátrafüredi Erdészete fogadta a szakosztály érdeklődő tagjait. Urbán Pál szakosztályelnök, a házigazda erdőgazdaság vezérigazgató-helyetteseként is köszöntötte a megjelenteket a Mátra Erdészeti és Vadgazdálkodási Szakképző Iskola oktatótermében. Bemutatta a nap előadóit, a NAIK ERTI Erdővédelmi Osztályának kutatóit.

Fotó: Dr. Csóka György

Dr. Csóka György, az osztály vezetője időszerű erdővédelmi problémákat vázolt fel. A klasszikus károsítók mellett példákat mutatott az új jövevényfajokra és a korábban jelentéktelennek tűnő rovarok komolyabb kártételére. Viszonylag új jelenség, az idén is számottevő kárt okozó gyapjaslepke jelentős egyedszám-csökkenését előidéző gomba telepődése. Az *Entomophaga maimaiga* hazánkba természetes terjedéssel kerülhetett, Bulgáriába és Szerbiába viszont mesterségesen telepítették be a súlyos rágáskárok mérséklésére. Az előadó rámutatott, hogy a klímaváltozás és a globalizáció miatt jelentősen felgyorsult az új fajok megjelenése. Az utóbbi két évtizedben több erdei rovarfaj jelent meg Magyarországon, mint az azt megelőző 110 évben! Hangsúlyozta azt is, hogy az abiotikus és biotikus erdőkárok növekvő trendje egyértelműen a gyakoribb időjárási szélsőségekkel, a súlyosbodó aszálykárokkal magyarázható. A „Mit tehetünk?” kérdésre az előadó egy szóval válaszolt: immunerősítés. Ne elégedjünk meg például egy őshonos faj egykorú, elegyetlen állományával, hanem törekedjünk a többszintű diverzitásra!

Dr. Koltay András kórtani előadásában a fekete- és erdei-fenyőállományok 2012-ben bekövetkezett gomba-károsodását elemezte. Rámutatott, hogy a rendkívül aszályos évek a sziklás vázталajokon két gombafajt is aktivizáltak. A Mátrában a *Cenangium ferruginosum* Fr. endofita parazita, míg a Keszthelyi-hegységben a *Sphaeropsis sapinea* Fr. tarolt. Mindkét esetben kedvező tényező, hogy a károsodott területek jó részén a fenyő elegyedésének módja és a korábbi fenyőarány fokozatos csökkenése miatt az őshonos fajok többkorú természetes újlata jelen van, amely az erdőfelújítás költségeit számottevően mérsékli.

Ezt erősítette meg a házigazda erdészeti vezetője is, aki előadásában a károsodott területek felújítási problémái mellett archív képeken bemutatta a kitüntetett szereppel bíró nemzetközi lucfenyő származási kísérleti fenyves történetét, amely a nyírjési kerületben található.

Az előadásokat követő ebéd után a résztvevők terepi prog-

ramra indultak. A Mátra előhegyének számító Pipis-hegy fennsíkján két erdőrészletet néztek meg. Az első részletben a korábbi szórt fenyő elegy pusztulása csak kisebb záródásihiányt okozott, így adott a természetes erdőfelújulás lehetősége. Ezt a lehetőséget viszont jelentősen befolyásolja a melegkedvelő tölgyes rendkívül erős cserjeszintje. A második erdőrészletben a jelentős arányú fenyő elegy pusztulása miatt már olyan mértékű a záródásihiány, amely a jogszabály alapján mesterséges beavatkozást követel meg. Ennek mikéntjéről eltérőek a vélemények. Abban viszont mindenki egyetértett, hogy a talajvédelmi rendeltetésű erdő a felnyílás határán van, százszázalékos záródás nem követelhető meg.

A társaság ezután hűvösebb helyre utazott, megtekintették a nyírjési lucfenyő kísérleti területet. Nagy örömükre velük tartott Újváriné dr. Jármai Éva, aki a kezdetektől, 1968-tól fogva koordinálta a nemzetközi kísérleti területtel kapcsolatos teendőket. A múlt felidézése után minden résztvevő számára nyilvánvaló volt a jelen nagy problematikája. Az időjárási anomáliák és az azt követő biotikus károsítás (szű) veszélyezteti a kísérleti terület fennmaradását. A gazdálkodó a kutatókkal szövetkezve igyekszik mindent megtenni a fenyves további fennmaradásáért. Annál inkább, mivel ez a klímaváltozás egyik kiemelt monitoring területe.

Dudás Béla

OEE Erdőművelési Szakosztály

Természeti örökség-védelmi szakirányú továbbképzés indul a NYME-EMK-n 2014 őszén

Az 1991-ben indult képzés célja ökológiai szemléletű, környezettudatos szakemberek képzése, akik a természetmegőrzés általános és sajátos feladatainak megtervezéséhez, szervezéséhez, irányításához és végrehajtásához szükséges elméleti tudással és gyakorlati készséggel rendelkeznek.

A képzés 2014 őszén indul, időtartama két félév, félévenként háromhetes tanulmányi idővel; költsége 300 000 Ft (150 000 Ft/félév).

Jelentkezési határidő: 2014. július 31.

További információ:

Majercsákné Zelenák Andrea

(Nyugat-magyarországi Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Dékáni Hivatal)

Tel.: (99) 518-135,

email: andi@emk.nyme.hu

A letenyei furnérüzem létesítésének története

Az 1970. január 1-jével megalakult erdő- és fafeldolgozó gazdaságok valamilyen elsődleges faipari üzem (fűrészüzem, parkettgyár, lemezipar stb.) összevonásával jöttek létre hazánkban. Önálló maradt a farost és forgácslapgyártás, kivéve Szombathelyen, ahol fakombinát alakult a forgácslapgyár és az erdőgazdaság összevonásával.

Az új vállalatok a saját (és a megye egyéb gazdálkodótól felvásárolt) alapanyag feldolgozására alakultak. Feladatukat képezte az átvett, leromlott állapotú és elavult faipari üzemek modernizációs kapacitásnövelő rekonstrukciója, amelyhez állami forrás is rendelkezésre állt. A faipari rekonstrukciók a nyolcvanas évek elejére-közepére befejeződtek.

A végrehajtott fejlesztések során kiemelődött egy szakmai gárda, amely a beruházások megvalósítását, irányítását végezte a műszaki osztályokon. Zalában a vezetésem alatt 1980-ban fejlesztési osztályt hoztak létre a műszaki osztályból kivált három, később öt fővel.

Hivatalból számos fejlesztést terveztünk és valósítottunk meg. Kerestük a felhasználás további lehetőségeit, megvizsgálva számos (fagyapot, mikrofurnér, furnértapéta, nyílászáró, faapríték falazóblokk stb.) lehetőséget. Végül egy saját alapanyagra épülő hámozó-késelő üzem megvalósítására tettünk javaslatot.

A biztos alapanyagbázis mellett rendelkezésre álltak a pénzügyi eszközök is. A beruházás forrása több tételből jött össze. Egyrészt jelentős fejlesztési alappal és amortizációval rendelkezünk. Ezek az eredményes gazdálkodásból,

valamint a fűrészipari rekonstrukció és a jelentős műveleti gépesítésből megnőtt állóeszköz-állományból adódtak. Másrészt külső forrásokat is igénybe tudtunk venni. Ilyen volt a már akkor is létező munkahelyteremtő alap. A 170 főre tervezett létszám után a Zala Megyei Tanács 25 millió forintos támogatást nyújtott.

Idetartozott a nyugati exportbővítési támogatási hitel is. Ezen 3,2 millió márkás gépbeszerzési támogatást nyertünk, vállalva ennek a furnérértékesítésből adódó törlesztését. A 3,2 millió márkás devizakeretünkben 2,6 milliót a KELLER nyugatnémet cégnél „költöttük el”.

A náluk tartott ártárgyalást (a LIGNINPEX részéről *Tamási András* mint az importőr képviselője volt jelen rajtunk kívül) délelőtt tízkor kezdtük. A KELLER cég induló ajánlata 3,2 millió nyugatnémet márka volt a hámozó gépsorra és a rétegelt lemezgyártás gépeire. Estére lementünk utolsó ajánlati áruunkkal 2,6 millió márkára. Ekkor *Knapmayer* úr időt kért, felhívta a cég tulajdonosát, aki rábólintott az üzletre, és az megkötött. Este fél kilenckor *Keller* úr is megtisztelt minket egy koccintás erejéig a vacsorán. (A KELLER cég akkor évi 100 millió márka értékben adott el és gyártott téglaiipari és furnérgyártó gépeket.) Nehéz tárgyalás volt sok kávéval, német szokás szerint.

A japán MARUNAKA késelő gépsor, az olasz PEREGO kazán és az ugyancsak olasz PRIMULTINI rönkhasító szerződésükötése sokkal egyszerűbben ment. A még szükséges forrást közleplejárati hitelből biztosítottuk.

Az akkori szabályok szerint a furnérüzem létesítési javaslatát a Vállalati Ta-

nács (továbbiakban VT) 1987-ben fogadta el azzal, hogy az Letenyén (az alapanyag centrumában) épüljön fel.

A vezérigazgató, *dr. Várbelyi József* engem bízott meg a beruházás megvalósításával. A pénzügyi műveleteket *Nagy László* gazdasági vezérigazgató-helyettes irányította. Jellemző, hogy egyetlen kifizetetlen számlánk nem volt!

A furnérüzem létesítésének történetét nem kívánom naplószerű, műszaki részletezéssel megírni, csupán nagy vonalakban. Emellett arra törekedtem, hogy az érdekesebb, számomra maradandó vonatkozásokat írjam meg, elfeledve a számos bosszantó momentumot. Töreksem arra is, hogy a teljesség igénye nélkül nevesítsem azokat a személyeket, akik jelentősen hozzájárultak a sikeres megvalósításhoz.

A VT döntése után kezdtük az előkészítési munkát, amely során tervező, kivitelező kapacitásokat kötöttünk le úgy, hogy azok rövid időn belül (fél év) rendelkezésre is álljanak. Aki még emlékszik az akkori idők építőipari kapacitáshiányára (2-3 évre vállaltak) igencsak szükség volt lobbizásra. Ezt vezérigazgatónk országgyűlési képviselőként tudta megtenni.

A tervezőmunkát összel kezdtük. Akkor az üzem helyén kukoricaföld volt.

A geodétának egy faállványt készítettem, a szintező műszer kellő magasságú elhelyezésére, aki hangos szavakkal dirigálta a szintezőléces figuráns „vakmenetét”.

Jómagam két napig ültem az üres kataszteri térkép előtt és rendeztem be az üzemi területet a szükséges objektumokkal és infrastruktúrával.

Ezek a következők voltak:

- bejárat portával és közúti csatlakozással,
- iroda és szociális épület,
- fűrészcarnok,
- gyártócsarnok – raktár,
- főzőaknák – híddaruval,
- kazánház fűtőanyag-feladóval
- röntkéri öntözés vízviszaforgatóval,
- házi vízmű fűt kúttal,
- épületgépészet (elektromos, sűrített levegő, ivóvíz és szennyvíz, fűtések),
- utak és térburkolatok, csapadékvíz-elvezetés.

Fejlesztési osztályunk ekkor már szinte kizárólag tervezéssel és tervezéssel volt elfoglalva. *Papp Nándor* építész-üzemmérnök tervezte a gyártócsarnokot, valamint az iroda és szociális épületet (2 szint + tetőtér). *Wegroszta Zoltán* faipari mérnököt bízta meg a TMK-műhely és fűrészcarnok tervezésével. *Montskó Sándor* gépész-erdőmérnök (zöldmérnök diplomával) anyagmozgató berendezések tervezését és gyártását végezte. Én a belső út-

hálózat, a térburkolatok és a csapadékvíz elvezetés terveit készítettem el.

A többi szakterveket (gépalapozások, kazánház feladóval és kéménnyel, hő- és sűrített levegő rendszerek, főzőaknák) az ERFATERV szakmérnökei készítették.

Velük elég sokat „veszekedtem” a rövid vállalási határidők betartásáért. A híddaru tervezési, gyártási és beépítési munkáit az INTRASZMAS budapesti székhelyű cég vállalta.

1988. március 13-án indult a kivitelezési munka. Az első kapavágást műszaki erdészeteink építőrészlegei tették a közúti csatlakozó út, a portaépület és a határoló kerítés megépítésével.

Ekkor vettük fel *Lackner Károly* faipari mérnököt. Ő a nyugdíjba vonulásáig (2004-ig) vezette is a fűtőüzemet. Feladatát képezte a munkák koordinálása, a felmerülő helyi nehézségek rendezése. Iroda gyanánt egy egytengelyes lakóocsit telepítettünk a helyszínre, ellátva öt LB üzemi telefontal. Ezzel forródrótot létesítettünk a helyszínnel. (A mobiltelefon akkor nálunk még nem létezett.)

Áprilisban kitértük a belső úthálózatot és két hónap alatt a közúti Építő Vállalat Lenti Üzemegysége meg is építette azt. A munkát *Lövei Lajos* irányította. Benne egy kiváló szervezőt és nagyserű embert ismertem meg!

Ezt követően felvonult a Zala megyei Tanácsai Építőipari Vállalat, a helyi Építőipari Szövetkezet és a TÖVÁLL (a helyi termelőszövetkezet segéd-üzemági vállalkozása) is. Ideális, úttal feltárt területen kezdhették meg a munkát. Nem volt az akkor divatos „sárdagasztás” a munkaterületen.

A magasépítő cégek mellett megemlíteném még a zalaegerszegi Szállító-gépgyárat (a kazán tüzelő feladója), egy dunaújvárosi céget (kazántalapzatok), vagy a DEDÁSZ-t (telepi trafó) és még sokan másokat is.

A kiviteli munkák rendben zajlottak a szokásos anyagellátási gondokkal fűszerezve. Egy esetet említenék még meg. A főzőaknához tonnás nagyságrendű, saválló acélra volt szükség. Ez akkoriban „csodabogárnak” számított, ma bármelyik vastelepen kapható. A terméket or-

szágosan egy helyen, a Dunai Vasműben gyártották, Kubából importált króm-ötvözővel, acélból. Vezérgazgatóknak a legmagasabb szinten kellett lobbizni, hogy megkapjuk az anyagot.

1989 júniusában szerelésre készen álltak az épületek. Megérkeztek a német, japán és hazai cégek munkatársai és hozzáláttak a technológiák beszereléséhez.

Ekkor vettük fel *Somogyi András* gépészmérnököt és *Balogh József* gépésztechnikust. Ők is az üzemből mentek nyugdíjba, 15-20 évig vezényelve az üzem műszaki ellátását. Mellettük néhány szakmunkást, köztük olyan elektroműszerészeket, akik a GE nagyüzemi gyárában már találkoztak automatikus vezérléssel. Az üzem létszámát folyamatosan bővítettük, így indulásra összeállt a már korábban említett 170 fős állomány. És itt egy összehasonlítás végeznek a munkahely-teremtési költség vonatkozásában.

Letenyén 2,5 millió forintba került (az üzem bekerülési költsége 430 millió). 2014. március 26-án, Nyíregyházán, a dán LEGO gyár új bővítő beruházása 60 milliárd Ft volt, 200 munkahely létesítésével. Ez egy főre 300 millió munkahely-teremtési költséget takar. A különbség 120-szoros, elgondolkodtató!

Ősszel elindultak a próbaüzemek az ilyenkor szokásos hibákkal. Ezek közül két érdekes történetem van. Az egyik a hámozógépnél fellépett hiba.

A német szerelő hosszas próbálkozás után sem tudta beüzemelni a szinkronizálását a fogadó tray deckkel. A gyártó KELLER cég egy hónapos sikertelenség után Brazíliából küldött (ott gyártották a cég hámozógépét) egy szakembert, aki csak portugálul beszélt (volna). Mi délután három órákor kaptuk az értesítést, hogy este kilenckor érkezik a szerelő a graz-i repülőtérré.

Pfeifer Zoltán kollégámmal beültünk a Polski Fiat vállalati gépkocsiba és irány Ausztria. A reptérre érkezvén megtaláltuk a mi emberünket, aki ott üldögélt és várt ránk. Irány vissza Letenyére úgy, hogy útközben egy szót sem tudtunk váltani vele. Néhány napi mutogatásos kommunikációs szereléssel beüzemelte a hámozógépsort.

A másik emlékezetes gond a japán késelőgépprizma körbejárató berendezésénél jelentkezett. A japán szerelő nem tudta azt beállítani. Segítségül a cégének írt egy japán telefaxot. Én este kilenckor érkeztem a központba és sikerült feladnom a faxot. Amikor a gép elkezdett kattogni, jelezve, hogy ezt Japánban most veszik, igencsak örömteli érzésem volt. Ma egy ilyen távoli kommunikáció jelentéktelen eseménynek számít. Másnap megérkezett a telefaxra adott válasz, és a késelő-sor is üzemképes lett.

Utolsó kivitelezési munkának említeném az üzemi terület fásítását. Ezt a központ dolgozói végezték el, „egy tég-lányi” munkával járulva hozzá a furnér-üzem létesítéséhez.

1989. december 8-án *Raisz Gyula* FM miniszterhelyettes felavatta az üzemet és elindult a furnérgyártás. Ennek idestova 25 éve. (Megvalósítási idő 18 hónap).

A rendszerváltást követően a *Dauner Márton* vezette Erdészeti és Faipari Hivatal mint központi irányító szervünk kimondta, hogy a vertikumokat le kell építeni (részvénytársasággá alakítani). Az ipart és szolgáltatást gazdasági társasággá (Kft.) kell alakítani. A termelőeszközöket (a motorfűrészről a tehergépkocsikig) bérbe vagy magántulajdonba kell adni. A társaságok alapítása (nálunk a műszaki erdészetek, fűrészüzemek és a furnérüzem is), valamint a beindult privatizáció irányítása nekem akkor, mint műszaki igazgatónak volt a feladata.

Aztán 1993–1995 között az akkori új vállalatvezetés eladta a letenyei furnér-üzemet, amihez nem volt kötődése. Nem úgy nekem és néhányunknak, akik rengeteg energiát fektettünk a létesítésébe. Az új tulajdonos szerencsére szakmai befektető volt Németországból, ahol furnérüzeme volt. Az új OWI Zala Bt. néven továbbműködő üzemben jelentős fejlesztéseket hajtottak végre a létesítéskor fennmaradó tartá-lék területeken. Épült egy új gyártócsarnok, ahol magas műszaki színvonalú hangdobozokat készítenek. Idompré-selt elemeket (székülés és széktámla) gyártanak. A kazánház új tüzelőberende-zést kapott és új raktár is létrejött.

Befejezésül *dr. Jung Lászlótól*, az MFB Zrt. ügyvezető igazgatójától idéznék (Erdészeti Lapok 2013. decemberi lapszám): „A legfontosabb célt kell elő-ször tudatosítani ebben a folyamatban, és ez az, hogy a magyar erdőkből szár-mazó faanyag ne kerüljön exportra. Per-sze ezzel egyidejűleg kimondtam, hogy a hazai faipart meg kell teremteni. A fo-lyamatnak a hosszát és a pontos irányát ma még nem látjuk kristálytisztán. En-nek meghatározásához piackutatásokat és gazdasági elemzéseket kell végezni. Így felesillan annak a lehetősége is, hogy a magyar erdőkből kitermelt fa hozzáadott értékkel gazdagodik, és az erdész szakember munkája is jelentősen felértékelődik. Hiszen mögötte egy ipa-ri ágazat testesülhet meg és nem csak zöld kalapos favágónak tekintik majd.”

Szeretnék hinni abban, hogy újra lesznek fejlesztő vénájú kollégák. A régi-ek már elfogytak, helyesebben nyugdíj-ba mentek. Az újak még nem jöttek elő. Szükség volna egy újabb faipari irányult-ságú fejlődési időszakra. Bízom benne, hogy lehet ilyen!

Dr. Mátrabérci Sándor

Az Erdészcsillag Alapítvány felhívása az erdészeti ösztöndíj 2014/2015. évi pályázatára

1. Az ösztöndíjra pályázhatnak a

- Bedő Albert Középiskola, Erdészeti Szakiskola és Kollégium, Ásotthalom
- Somogyi TISZK Közép-és Szakiskola Dráva Völgye Tagintézménye, Barcs
- Szegedi Szolgáltatási Középiskola és Szakiskola Kiss Ferenc Erdészeti Tagintézménye, Szeged
- NYME Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskola és Kollégium, Sopron
- Széchenyi Zsigmond Szakközép- és Szakiskola, Szöcsénypuszta
- Debreceni Márton Szakképző Iskola, Miskolc
- VM ASZK-Mátra Erdészeti, Mezőgazdasági és Vadgazdálkodási Szakképző Iskola és Kollégium, Mátrafüred hallgatói.

2. Az adományozás feltétele

Egyesületi ösztöndíjban az egyetemi, szakközépiskolai és szakiskolai nappali tagozatos, okleveles erdőmérnök, erdésztechnikus, erdészeti szakmunkás szakon első alapképzésben és első kiegészítő alapképzésben részt vevő hallgatók részesülhetnek két lezárt félév (egy tanévnek megfelelő oktatási időszak) után, képzési szintenként egy tanévre, a következő létszámban: **szakmai középfokú iskolai tanuló**

Az egyesületi ösztöndíjat pályázat alapján az a hallgató, tanuló nyerheti el, aki:

- a) az előző tanév mindkét félévében 4,5-nél, a szakiskolai tanuló 4,2-nél jobb tanulmányi eredményt ért el,
- b) tudományos, szakiskolai diákkörben, illetve szakmai területen kimagasló munkát végez és a magyar erdészszakmunkásokon alapuló kiemelkedő közösségi tevékenységet folytat.

Kérjük, hogy az iskola a támogatott tanulóval készítsen és csatoljon mind emberi, mind szakmai jellemzést, alkosson véleményt és tájékoztasson a szociális helyzetéről. Kerüljön csatolásra a tanári támogatás és a pályázó önéletrajza.

A szakmai előmenetelen kívül legfeljebb a pályázó teljesítményének 10 százalékáig figyelembe vehető a hallgató, tanuló közéleti, közösségi, sport és egyéb tevékenysége, illetve szociális helyzete. Ugyanaz a hallgató, tanuló több éven át is elnyerheti az egyesületi ösztöndíjat, de minden tanévben újra kell pályáznia. A pályázatot az oktatási intézmény vezetőjének címére, **június 15-ig kell beadni**.

3. Az ösztöndíj havi összege szakmai középfokú iskolai tanuló esetében a köztársasági ösztöndíj 50%-ával azonos.

4. Az ösztöndíj elbírálásának módja

Az egyesületi ösztöndíj adományozására benyújtott pályázatokat évenként június 30-ig, a szakközépiskolák és szakiskolák igazgatói javaslattal továbbítják az egyesület elnökeinek. Az Erdészcsillag Alapítvány kuratóriuma legkésőbb augusztus 19-ig dönt az ösztöndíjak odaítéléséről.

Az ösztöndíjat pályázati útlapon lehet igényelni, amelyet az adott oktatási intézményben lehet átvenni. Az egyesületi ösztöndíj átadására az érintett oktatási intézmények évnyitáin kerül sor. Amennyiben a hallgató, tanuló hallgatói, illetve tanuló jogviszonya bármilyen okból megszűnik, vagy szünetel, az ösztöndíj tovább számára nem folyósítható. Ugyancsak fel kell függeszteni az ösztöndíj folyósítását, ha a hallgató, tanuló ellen jogerős, elmarasztaló fegyelmi határozat születik.

Gémesi József
Erdészcsillag Alapítvány
Kuratórium elnök

Országos Erdészeti Egyesület Erdészcsillag Alapítvány Pályázati Felhívása Az erdőgazdálkodásban dolgozók, erdészeti nyugdíjasok és családtagjaik támogatására.

A felhívás célja: A rászorulókat támogatása, családsegítés, időskorúak gondozása.

Támogatásra jogosult: Az erdőgazdálkodás területén dolgozók és családtagjaik, az erdészeti nyugdíjasok. Családtagnak minősül, a feleség, (özvegy) és gyermekek (18 éves korig). Feltétel: legalább 5 éves e területen végzett, igazolt munkaviszony. Az OEE tagság nem feltétel.

Támogatás igényelhető:

1. Elhunyt erdészek és erdészeti dolgozók gyermekeinek megsegítése, esélyegyenlőségük megteremtése, anyagi helyzetük javítása érdekében.
2. Nehéz anyagi körülmények között élő erdészek és családjuk helyzetének javításához.
3. Időskorú, nyugdíjas erdészek szociális helyzetének javításához.

A pályázat tartalmi és formai követelményei:

A pályázatokat augusztus 31-ig (**2 példányban**) kell benyújtani (a szükséges mellékletekkel együtt) az **OEE Erdészcsillag Alapítvány címére: 1021 Budapest, Budakeszi út 91.**

A pályázatot beadhatja a jogosult, illetve egyesületi helyi csoport, vagy szakosztály, illetve munkahelyi közösség is a kedvezményezett megjelölésével, amennyiben a rászorultság körülményeit és a szükséges adatokat ismeri (adatlap).

A beadott pályázathoz mellékelni kell: a kitöltött adatlapot, az Országos Erdészeti Egyesület helyi csoport titkárnak véleményével.

Az adatlap információin kívül, röviden indokolni kell a rászorultság körülményeit.

A pályázat elbírálásának rendje és az elbírálás főbb szempontjai

A pályázat évente egy alkalommal kerül kiírásra.

A pályázatokat az Alapítvány kuratóriuma október 31-ig elbírálja és döntéséről értesíti a pályázókat, valamint az OEE illetékes helyi csoportját.

A kuratórium a pályázatok elbírálása során az alábbi szempontokat vizsgálja:

- a közös háztartásban élők egy főre eső havi jövedelme és a mindenkori minimálbér viszonya;
- a kérelmező egészségi állapota, betegállományának hossza, kórházi kezelése, esetleges balesete, leszálalékolása, esetleg haláleset stb.;
- a család összjövedelmét, illetve kiadásait befolyásoló lényeges változások;
- eltartottak, gyermekek száma;
- árvaság;
- az igény gyakorisága;
- a helyi csoport véleménye.

A segély alsó és felső határértékét a rendelkezésre álló szabályozás és keretek ismeretében a kuratórium határozza meg, melyet az indokok súlyossága és az igénylők száma befolyásol.

Gémesi József
Kuratórium elnök

JEGYZŐKÖNYV

az Országos Erdészeti Egyesület küldöttgyűlésének
2014. május 8-án, 10.00-kor kezdődött üléséről

Az ülés helyszíne: Budapest, Erdészeti Információs Központ (1021 Budapest, Budakeszi út 91.)

Az ülést megnyitva *Zambó Péter* elnök köszöntötte a megjelent küldötteket, az elnökség tagjait, *Bak Julianna* EB elnököt, *dr. Kosztka Miklós* DB elnököt, *Wisnouszky Károly* OVB elnököt és az érdeklődő tagokat. Megállapította, hogy 56 fővel a küldöttgyűlés határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére *Lomniczi Gergely* főtitkárt, hitelesítőknak *Kiss Lászlót* és *Kálmán Miklóst*, a Szavazatszedő Bizottság elnökének *Sere Ferencet*, tagjainak *Bognár Gábort* és *Várady Józsefet* javasolta, melyeket a küldöttgyűlés egyhangúan elfogadott. Ezután ismertette a napirendet, melyet a küldöttek tartózkodás és ellenszavazat nélkül elfogadtak.

Az első napirendi pont keretében *Zambó Péter* elnök ismertette a tiszteletbeli tagsági oklevélre javasolt, az elnökség által támogatott *Haják Gyula* életútját és egyesületi tevékenységét. *Dr. Kosztka Miklós*, a Díjbizottság elnöke beszámolt a 2014. évi egyesületi kitüntetések jelölési folyamatáról és a Díj Bizottság ezzel kapcsolatos munkájáról. Összegezte a megújult eljárásrenddel kapcsolatos tapasztalatokat. Kiemelte a támogató nyilatkozatok kérdését, melyeket csak megfelelő indoklással fogadott el a Bizottság. Jelezte, hogy kisebb pontosítások lesznek szükségesek a kitüntetési rendben, ezekre a DB a jövőben javaslatot tesz. Ezt követően megkezdődött a szavazás, melynek rendjét a Szavazatszámológó Bizottság elnöke, *Sere Ferenc* ismertette. A szavazatszámolás alatt a második napirendi pont tárgyalása kezdődött.

Zambó Péter elnök a 2013. év tevékenységét és gazdálkodását értékelve bemutatta a küldötteknek írásban előre megküldött közhasznúsági jelentés lényeges adatait. A 2013-as év fontosabb eredményei között említette a taglétszám stabilizálódását, a működést meghatározó szabályzatok megújítási folyamatának megkezdését. A tagdíjak segítségével saját erőből ismét elértük a kieső támogatások előtti évek költségvetési szintjét, ennek eredményeként ismét működési támogatást tudunk nyújtani a helyi csoportoknak. Fenntartottuk az Erdészeti Lapok személyre szóló postázá-

sát, az újság 2013. június óta teljes színes kivitelben jelenik meg. A honlapcsalád kibővült a www.azevfaja.hu és a www.erdokhete.hu oldalakkal. A *Wagner Károly* Alapítvány támogatásával a korábbi időszakhoz képest nagyobb mértékben fejlesztettük a Könyvtárat, megkezdve többek között az itt található festmények restaurálását. Az Erdészcsillag Alapítvány működtetésére az Egyesület közreműködött az erdőgazdaságok támogatásának megszerzésében. A Könyvtár és az Erdészeti Lapok értéken nyilvántartva bekerült az Egyesület vagyónába. A rendezvények sorában kiemelten kell szólni az Erdészettörténeti Szakosztály 50 éves jubileumáról, aminek alkalmából megkezdődött az Erdészettörténeti Közlemények digitalizálása. Az elnök összességében eredményes, a kitűzött célokat megvalósító évnek értékelte a 2013-as évet. A gazdálkodás során a tervnél jobb eredménnyel, pozitív mérleggel sikerül zárni az évet, amellet, hogy az Egyesület a közhasznúsághoz szükséges mutatókat teljesíti. *Bak Julianna* EB elnök ismertette az Ellenőrző Bizottsági felülvizsgálat eredményét, melynek során a könyvelést rendben találták. Az EB az Egyesület gazdálkodását stabilnak tartja, a 2013. évi beszámolót elfogadásra javasolja.

1./2014. (05. 08.) küldöttgyűlési határozat: A küldöttgyűlés az OEE 2013. évi pénzügyi beszámolóját 63 007 eFt mérlegfőösszeggel és 542 eFt közhasznú tevékenységből származó eredménnyel; a 2013. évi pénzügyi befektetési beszámolót 18 757 eFt átlagos befektetési állománnyal; és a 2013. évi közhasznúsági jelentést külön-külön elfogadja és felkéri a főtitkárt a határidőben történő letétbe helyezésre.

A szavazáson jelen van 53 fő küldött. Szavazatok: 53 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

A második napirendi pontban *Zambó Péter* elnök a 2014. évi programtervet és a megvalósításnak megfelelő költségvetési tervet ismertette. 2014-ben a jogszabályi változások miatt ismét foglalkozni kell az Alapszabállyal, illetve fontos feladat lesz az egyesületi választások lebonyolítása. 2014-re is rendelkezésre áll a helyi cso-

portok működési kerete, amit azonban a következő, 2015-ös évre átvinni már nem lehet. Kiemelt rendezvények az Év Erdésze Verseny és a 145. Vándorgyűlés, valamint az Erdésznők Találkozója. Előkészületben van a Gyökerek és lombok 10. kötete, valamint a család felajánlásából *Madás András* örökös elnök emlékiratainak kiadása. Az Egyesület ismét elindítja az erdészeti erdei iskola minősítési rendszert, szervezi az Év Fája mozgalom és az Erdők Hete rendezvényeit, megjelenéseit. Negyedik alkalommal rendezzük az YPEF nemzetközi tanulmányi verseny nemzeti fordulóját. A költségvetés a 2013. évihez hasonló nagyságrendben tervezett, legnagyobb költségűtételek továbbra is az Erdészeti Lapok kiadásához kötődnek. Az Egyesület legnagyobb bevétele a rendes és a jogi tagok által befizetett tagdíjakból származik. A pénzügyi befektetési tervet az alacsony kamatszintek miatt nem érdemes a korábbi éveknél magasabb szinten tervezni.

Bak Julianna EB elnök ismertette az EB határozatát, melyben támogatja a 2014. évi tervek elfogadását. Egyben felhívta a figyelmet, hogy a gazdálkodás stabilitásának megőrzése érdekében az Egyesület működése során csak olyan tevékenység megvalósításába szabad belekezdeni, amelynek a fedezete rendelkezésre áll. *Schmotzer András* küldött méltatta a takarékos működést, illetve érdeklődött a részleteiben nem tervezett költségek pontos tartalma iránt. *Kiss László* alelnök válaszában elmondta, hogy a helyi csoportok működési támogatása szerepel a részleteiben nem tervezett költségvetési soron, mivel előre pontosan nem tudható, hogy a csoportok mire és mekkora összeget használnak fel. Emellett tájékoztatott, hogy a tagdíjak mintegy kétharmada származik egyéni tagoktól és bő egyharmada a jogi tagoktól.

2./2014. (05. 08.) sz. küldöttgyűlési határozat: A küldöttgyűlés az OEE 2014. évi programját; 2014. évi pénzügyi tervét 57 900 eFt bevétellel, 57 650 eFt kiadással és 250 eFt eredménnyel tervezve; valamint a 2014. évi pénzügyi befektetési tervet 10 000 eFt átlagos befektetési állománnyal tervezve külön-külön elfogadja.

A szavazáson jelen van 53 fő küldött. Szavazatok: 53 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

Harmadik napirendi pontban *Lomniczi Gergely* főtitkár ismertette az Alapszabály-

Kép: Greguss László Géza

módosítás szükségességének körülményeit. A tavalyi módosítás során az Alapszabályban átvezettük az egyesületi élet szempontjából és a civil törvénnyel való összhang megteremtése szempontjából szükséges változásokat. A mostani módosítás a 2014. március 15-én életbe lépett Polgári Törvénykönyvvel való összhang megteremtése érdekében szükséges. Mivel az Egyesület meg akarja őrizni közhasznú státuszát, szükséges a módosítások 2014. május 31-ig történő átvezetése. A mostani módosítások nem érintik az egyesületi működés céljait és lényegét. A módosítási javaslatot az Alapszabály Munkacsoport és az Elnökség tárgyalta és elfogadásra javasolja. A küldöttek megvitatták a változásokat, melynek alapján a küldöttgyűlés a következő határozatokat hozta.

3./2014. (05. 08.) küldöttgyűlési határozat: Az OEE küldöttgyűlése az Alapszabály tervezetében módosítja: 3.§. A tevékenységek között első helyen kell megjelölni: 1. Erdők. 1.1 A magyar erdők és a magyar erdészeti kultúra fenntartása és gyarapítása, összhangban az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 1. §-val.

A szavazáson jelen van 56 fő küldött. Igen: 56 fő, Nem: 0 fő, Tartózkodott: 0 fő

4./2014. (05. 08.) küldöttgyűlési határozat: Az OEE küldöttgyűlése az Alapszabály tervezetében módosítja: 6.§. 7. pontban törölni: február 28-ig. Helyette szerepel: rendes küldöttgyűlése előtti 30. napig.

A szavazáson jelen van 56 fő küldött. Igen: 52 fő, Nem: 1 fő, Tartózkodott: 3 fő

5./2014. (05. 08.) küldöttgyűlési határozat: Az OEE küldöttgyűlése az Alapszabály tervezetében módosítja: 20.§.1. pontban mindkét helyről törölni: *batáron túli tag.*

A szavazáson jelen van 56 fő küldött. Igen: 56 fő, Nem: 0 fő, Tartózkodott: 0 fő

6./2014. (05. 08.) küldöttgyűlési határozat: Az OEE küldöttgyűlése a 3., 4., és 5./2014. (05. 08.) számú határozatokban foglalt módosításokkal az OEE Alapszabályának egységes szerkezetbe foglalt módosítását elfogadja.

A szavazáson jelen van 56 fő küldött. Igen: 56 fő, Nem: 0 fő, Tartózkodott: 0 fő

A továbbiakban Sere Ferenc ismertette az egyesületi kitüntetésekkel kapcsolatos szavazás eredményét. A szavazás az első fordulóban eldőlt, melynek végeredményként a küldöttgyűlés a következő határozatot hozta.

7./2014. (05. 08.) sz. küldöttgyűlési határozat:

A küldöttgyűlés 2014-ben a következő tagtársaknak adományoz kitüntetéseket.

Örökös tagsági oklevél: *Haják Gyula;*

Bedő Albert Emlékérem: *Dr. Kárpáti László, Hornyánszky Antal, Bodor György;*

Kaán Károly Emlékérem: *Sódar Pál, Pintér Ottó, Soós Gyula;*

Decrett József Emlékérem: *Gyenge Álmos, Stánicz László, Virágh Pál;*

Elismerő Oklevél: *Albel Ferenc, Andrési Pál, ifj. Börzsei László, Bősze Gyula, Brandhuber Ádám,*

Horváth Ernő, Horváth Péter Brúnó, Kis Prumik Ágnes, Madácsi Sándor, Mátrai Imre, Naszladi Géza, Németh Imre, Orbók Sándor, Urbán Imre, Zsuppán Ernő.

A negyedik napirendi pontban Wisnovszky Károly OVB elnök a választásokkal kapcsolatban tájékoztatta a küldötteket, hogy a jogász által kidolgozott szabályok alapján az OVB felkérést kapott az elnökségtől az eljárásrend kidolgozására. A korábbi gyakorlathoz képest egy jelentősebb változás van, a három alelnök és a Szerkesztő Bizottsági elnök ún. listán, azaz az elnökjelölt javaslatára történő megválasztása. A korábbiakhoz hasonlóan a választási eljárás legalább 150 napos ciklus alatt bonyolódik, úgy, hogy a helyi csoport és szakosztály tisztségviselőket legkésőbb 2014. szeptember 30-ig, az országos tisztségviselőket 2014. november 30-ig meg kell választani. Az elnökség következő ülésén kitzúzi az országos választás pontos időpontját és megválasztja az Országos Választási Bizottság tagjait. Az OVB ezek után levélben értesíti a helyi csoportokat és szakosztályokat a választások lebonyolításának rendjéről. Nagy Frigyes kérdésére az OVB elnöke elmondta, hogy a választásban résztvevők névsorát és a választható küldöttek számát az OVB ebben a tájékoztató levélben fogja közölni a csoportokkal.

Az egyebek napirendi pontban Lomniczi Gergely felhívta a figyelmet az Év Erdésze Verseny, a Vándorgyűlés, az Erdésznők Találkozója és az Erdők Hete időpontjára, valamint a 2014. évben választott Év Fájára. Tájékoztatót emellett a Gyökerek és lombok 9. kötetének megjelenéséről és az új egyesületi arculat alapján készült mappa átvehetőségéről.

Az ülés végén Zambó Péter elnök megköszönte a nagy létszámban megjelent küldöttek aktív részvételét, és bezárta a küldöttgyűlést.

kmf.

Zambó Péter
elnök

Lomniczi Gergely
jegyzőkönyvvezető

Hitelesítők:

Kiss László

Kálmán Miklós

Hirdessen az Erdészeti Lapokban!

JEGYZŐKÖNYV

az Országos Erdészeti Egyesület elnökségének
2014. május 28-án, 10.30-kor kezdődött üléséről

Az ülés helyszíne: Budapest, Erdészeti Információs Központ (1021 Bp. Buda-keszi út 91.)

Jelen vannak:

Elnökség: Zambó Péter elnök, Kiss László általános alelnök, Haraszti Gyula SZB elnök, Csépanyi Péter, Nagy Imre és Ripszám István régióképviselek (6 fő).

Tanácskozási joggal: Vaspöri Eszter EB tag, Wisnovszky Károly OVB elnök, Lomniczi Gergely főtitkár, Nagy László EL főszerkesztő

Kimentését kérte: Mocz András magánerdős alelnök, Szabó Vendel technikus alelnök, Cserép János, Gencsi Zoltán és Szabó Tibor régióképviselek, Bak Julianna EB elnök, dr. Sárvári János

Az ülést megnyitva Zambó Péter elnök köszöntötte a megjelent elnökségi tagokat, meghívottakat. Megállapította, hogy az elnökség 6 fővel határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére Lomniczi Gergelyt, a hitelesítésre Csépanyi Pétert és Haraszti Gyulát kérte fel. Fentieket, és az ismertett napirendet az elnökség egyhangúan elfogadta.

Az első napirendi pontban Wisnovszky Károly OVB elnök ismertette a Választási Szabályzat tervezetét, amelyet az OVB a 2014. május 20-i ülésén tárgyal. Egyben a négyéves ciklus elteltével az OVB leköszönő tagjai nevében megköszönte a megbízatást. A szabályzat megőrizte a korábbi választási időrendet, legalább 150 nap áll rendelkezésre a lebonyolításra. A határidőket az Alapszabály adta keretek között (helyi választás legkésőbb szept. 30-ig, országos választás legkésőbb nov. 30-ig) kell megállapítani. Ripszám István régióképviselek felvetette, hogy a jövőben részletesebben foglalkozni kell a határon túli csoportok régiókhoz csatlakozásáról. Zambó Péter elnök megköszönte az Országos Választási Bizottság négyéves munkáját, különösen, hogy még részt vettek a szabályzat megújításában.

21./2014. (05. 28.) elnökségi határozat: Az elnökség az Országos Erdészeti Egyesület Választási Szabályzatát elfogadja.

A szavazáson jelen van 6 fő elnökségi tag. Szavazatok: 6 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

A második napirendi pontban az elnökség megtárgyalta a választási időpont kitűzésével kapcsolatos kérdéseket, majd az Alapszabály 11.§. 4. pontja alapján meghatározta az országos tisztségviselők választásának időpontját, és ehhez viszonyítva a helyi választások lebonyolításának határidejét. Az új elnökség mandátuma 2015. január 1-jével kezdődik. A tisztújító küldöttgyűlés és 2014. december 31. között a mostani elnökség ügyvezetőként tevékenykedik.

22./2014. (05. 28.) elnökségi

határozat: Az elnökség az Országos Erdészeti Egyesület országos tisztségviselőinek választási időpontját 2014. november 28. péntekre tűzi ki. A helyi választásoknak legkésőbb 2014. szeptember 28-ig kell lezajlaniuk.

A szavazáson jelen van 6 fő elnökségi tag. Szavazatok: 6 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

A harmadik napirendi pontban Zambó Péter javaslatot tett az Országos Választási Bizottság elnökének személyére, Lomniczi Gergely főtitkár pedig ismertette a bizottsági tagok személyére a régiókból érkezett javaslatokat.

23./2014. (05. 28.) elnökségi

határozat: Az elnökség az Országos Választási Bizottság elnöki teendőinek ellátására felkéri Orbán Tibort, a Győri Erdőgazdasági Helyi Csoport tagját. Az OVB tagjainak a következő személyeket kéri fel: Dr. Marosi György – Nyugat-dunántúli Régió, Ifj. Pintér Ottó – Dél-dunántúli Régió, Bogdán József – Közép-magyarországi Régió; Tóth Gábor – Észak-magyarországi Régió; Nagy Igor – Észak-alföldi Régió, Sere Ferenc – Dél-alföldi Régió. Az OVB elnökét felkéri a bizottság összehívására és a 2014. évi választások lebonyolítására.

A szavazáson jelen van 6 fő elnökségi tag. Szavazatok: 6 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

A negyedik napirendi pontban Lomniczi Gergely főtitkár ismertette a helyi csoportok és szakosztályok első féléves

működését, az Alapszabályban foglalt kötelezettségek teljesülését. A titkárság március és május folyamán a valamilyen elmaradásban lévő helyi csoportokat és szakosztályokat több alkalommal értesítette. Az Alapszabályban meghatározott létszámmal nem rendelkező szakosztályok közül többen jelezték, hogy nem tudják folytatni a működést, többen pedig levélben kértek haladékat a létszám kiegészítésére. Többszörői kérés után 14 fő rendes tag még mindig nem csatlakozott egyik helyi csoporthoz sem, számukra a titkárság utolsó kérést küld postai úton. A helyi csoport és szakosztály névsorok tisztázása a működési támogatás lehetőségei és a választások lebonyolíthatósága szempontjából is fontos kérdés.

24./2014. (05. 28.) elnökségi

határozat: Az elnökség felhívja az Alapszabályban foglalt feltételeket nem teljesítő helyi csoportok és szakosztályok figyelmét, hogy legkésőbb a helyi választások lebonyolításával egyidejűleg rendezzék az elmaradásokat, ellenkező esetben a régióképviselek ill. a főtitkár kezdeményezi a csoport megszüntetését. Az ezzel kapcsolatos értesítéseket, az elmaradások részletes ismertetésével a titkárság küldi meg az érintett csoport tisztségviselői részére.

A szavazáson jelen van 6 fő elnökségi tag. Szavazatok: 6 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

Az ötödik napirendi pontban Lomniczi Gergely főtitkár beszámolt az Erdész Panteon gyarapodásáról, amelyben már 39 erdész előd életrajza szerepel. A Panteonban szereplő személyek kiválasztása azonban kérdéseket vet fel, amelyben az elnökség állásfoglalását kéri. Zambó Péter elnök elmondta, hogy alapvető cél az egyesülethez kötődő elhunyt személyek (tisztségviselők, kitüntetettek stb.) emlékének megőrzése, a jövőben a hozzájuk kapcsolódó emlékhelyek ápolása, gondozása. A téma részletes tárgyalását a következő, az összes érintett régióképviselek jelenlétével tartott elnökségi ülésen ismét napirendre tűzi a testület.

Az egyebek napirendi pontok között Nagy László főszerkesztő tájékoztatót az Erdészettörténeti Közlemények digitalizálásának helyzetéről, a munka június végéig várhatóan befejeződik. Zambó Péter elnök köszönettel tájékoztatást adott a Wagner Károly Alapítvány támogatásáról, melyet a Könyvtár idej műkö-

déséhez biztosít. Az elnök elmondta továbbá, hogy az MNV Zrt. várhatóan az OEE hasznosításába adja a tervezett erdész idősotthon megvalósítását szolgáló Sopron-újhermeszi volt határőr laktanyát. A részletek ismeretében az elnökséget, és a küldöttgyűlést tájékoztatja. Lomniczi Gergely beszámolt a Natura 2000 területek erdőgazdálkodásával kapcsolatos, nyertes LIFE pályázatról, ismertette az Év Erdésze Verseny és a Vándorgyűlés szervezésének aktuális helyzetét. Tájékoztatót a közhasznúság megőrzéséhez szükséges dokumentumok összeállításáról, beadásáról. Ismertette az Erdészeti és Energetikai Szaporítóanyag Terméktanács együttműködési célú megkeresését, melyet az elnökség örömmel fogadott, és kérte a megállapodás előkészítését.

Az ülés végén Zambó Péter elnök megköszönte az elnökség munkáját és az elnökségi ülést bezárta.

kmf.

Zambó Péter
elnök

Lomniczi Gergely
jegyzőkönyvvezető

Hitelesítők:

Csepányi Péter
régiónképviseelő

Haraszi Gyula
SZB elnök

JEGYZŐKÖNYV

az Országos Erdészeti Egyesület elnökségi ülés nélkül hozott elnökségi határozatáról az Erdészcsillag Alapítvány Alapító Okiratának és a Wagner Károly Alapítvány Alapító Okiratának módosításával kapcsolatban

A Civil törvény alapján az eddig közhasznú civil szervezetek 2014. május 31-ig kezdeményezhetik a közhasznú jogállásuk megőrzését a módosított létesítő okirat benyújtásával. A módosítás során figyelemmel kell lenni az új Ptk. előírásaira, el kell végezni az emiatt szükséges és egyéb aktuális változtatásokat az Alapító Okiratokban. A jogszabályok által szabott benyújtási határidő miatt nem volt lehetőség a következő elnökségi ülés megvárására, ezért az elnök az elnökség ügyrendjében foglaltak szerint ülés nélküli határozathozatalra küldte ki az anyagokat.

A módosított Alapító Okiratot e-mailben 2014. május 9-én kapták meg az elnökség tagjai.

A szavazás eredménye:

19./2014. (05. 13.) elnökségi határozat: Az OEE elnöksége az Erdészcsillag Alapítvány Alapító

tó Okiratának módosítását az előterjesztett formában elfogadja.

Szavazott 7 fő elnökségi tag. Szavazatok: 7 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

20./2014. (05.13.) elnökségi határozat: Az OEE elnöksége a Wagner Károly Alapítvány Alapító Okiratának módosítását az előterjesztett formában elfogadja.

Szavazott 7 fő elnökségi tag. Szavazatok: 7 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

Budapest, 2014. május 15.

Zambó Péter
elnök

Lomniczi Gergely
főtítká

Ismét Baár-Madas diákok az YPEF nemzetközi döntőjében

A Baár-Madas Református Gimnázium csapatának sikerét hozta a „Fiatalok Európa Erdeiben” (Young People in European Forests) tanulmányi verseny 2013/2014-es nemzeti döntője. A döntőbe 11 középiskolás diákcsoport jutott be és mérte össze tudását, kreativitását.

A versenyt első ízben 2010-ben hirdették meg. Célja, hogy a középiskolás diákok megismerjék Európa és az európai országok erdeit, az erdők természet- és környezetvédelemben betöltött szerepét, valamint az erdészek munkáját.

A megmérettetés nemzeti és nemzetközi fordulóból állt. A versenyre 2-3 fős csapatok jelentkeztek 12-18 éves tagokkal. A hazai versenyt az Országos Erdészeti Egyesület és a Kitaibel Pál Középiskolai Biológiai-, Környezetvédelmi Tanulmányi Verseny szervezi.

Idén az első fordulóban mintegy 40

iskola 250 diákja mérte össze tudását, az európai erdőkről szóló teszt megírásával. A döntőben viszont az angol nyelvű teszt mellett, tudományos poszterrel is készülniük kellett a diákoknak. A poszter témája az akác erdészeti jelentősége volt, melynek kapcsán be kellett mutatni annak elterjedését, ökológiai és gazdasági szerepét és a fafaj aktuális megítélését. A csapatok által készített tudományos poszterek egytől-egyig igen magas színvonalat képviseltek, több, akár egyetemi szinten is megállná a helyét. A zsűri a szakmai tartalom mellett a poszterek esztétikáját és a szemléltetés módját is értékelte.

Az első három helyezett csapat:

1. Baár-Madas Ref.Gimnázium
2. Eötvös József Gimnázium
3. Városmajori Gimnázium

Az első helyezett csapat szerezte meg a jogot Magyarország képviseletére a nemzetközi döntőben, amely 2014 őszén lesz a németországi Eberswalde-ban.

A verseny hazai szervezését a Vidékfejlesztési Minisztérium Zöld Forrás Programja támogatta.

Országos Erdészeti Egyesület
További információ: www.oee.hu

Péter István (1925–2014)

2014. március 14-én Szilvássárad temetőjében a gyászolók sokasága állta körül Péter István erdésztechnikusnak, a Szilvássárad Erdészet egykori Bükk-fennsík erdészének és vadászának ravatalát.

Végső búcsút vettek tőle családtagjai, rokonai, barátai, a Szilvássárad Erdészet egykori nagy családjának még élő tagjai, mindazok, akik szerették és tisztelték.

Életútja hosszú, nehéz és küzdelmes, ugyanakkor nagyon szép volt, hiszen megtöltötte értékes tartalommal.

1925-ben Keszthelyen látta meg a napvilágot. Apja katonai szolgálata miatt gyermekéveit az Alföldön töltötte. Kárpátalja visszacsatolásával id. Péter István tiszthelyettest a túrjaremetei honvédségi méneshöz vezényelték, így a polgári 4. osztályát már Kárpátalján végezte, ahol eljegyezte magát az erdővel. Mielőtt azonban erdési képesítést szerzett volna, őt is elsodorta a háború vihara, mint leventét besorozták katonának és csak 1946-ban tért haza szovjet hadifogságból. Útja Zalába vezetett, ahol nagybátyjánál talált otthonra addig, míg nyugatról hazatért szüleit megtalálta. Zalában erdészgyakornokként dolgozott mindaddig, míg 1949-ben beiskolázást nyert Sopronba, az erdészeti szakiskolába. Nagy hatással volt rá az iskolai év, élete végéig nagy tisztelettel emlékezett egykori igazgatójára, dr. Szőnyi Lászlóra.

Erdészként első munkahelye 1950-ben a Bükk-i Állami Erdőgazdaság Lillafüredi Üzemegységénél volt. Szolgálata során többször megfordult a Szilvássárad Erdészetnél, itt ismerte meg Makó Teréziát, későbbi feleségét, aki házastársaként és „munkatársaként” aktívan kivette részét család otthonuk és annak környezetének művészi kialakításában.

Később a Hernádvölgyi, majd a Zempléni, azután pedig a Nyírségi Állami Erdőgazdasághoz kapott áthelyezést. Szakmai felkészültségét elismerve két évig a Baskói Erdészet vezetője volt.

1959-ben „tértek haza” Szilvássáradra. A Bükk-fennsíkon dolgozott és Feketesáron, távol a községtől élt családjával a nyugdíjazásáig, 1985 decemberéig.

Péter István munkáját mindig a rendszeret, a szakszerűség és a megbízhatóság jellemezte. A Bükk-fennsík számos erdőrészlete dicséri munkáját. Az 1964. évi OEE Vándorgyűlés szakembereinek ő mutatta be az ERTI bükkös-lucfenyves kísérleti területét, de tevékeny részese volt a Tiszavasvári Alkaloida Gyár őszikikerics-kísérleteinek is.

Munkája mellett 1969-ben erdésztechnikusi oklevelet szerzett. Hivatásos vadászként büszke volt arra, hogy tőle külföldi vadászvendég soha nem ment haza üres kézzel, és az általa lövetett 150 db szarvasbikából egy sem kapott mínusz pontot a trófea-bírálatokon.

Nyugdíjba vonulása után egyre inkább kedves hobbijának, a fafaragásnak és az agancsból készülő dísz tárgyak készítésének szentelte idejét. Művészi képességeit, kezűgyességét, szorgalmát és alkotói fantáziáját számos mestermunka dicséri. Több mint 50 emlékoszlopot és több székelykaput faragott, melyek közül egyik a Szalajka-völgyben a felújított Erdei Múzeum bejáratát díszíti.

Drága Jó Pista Barátom!

Azzal búcsúzom el tőled, hogy megköszönöm néked a küzdelmes munkában együtt töltött 24 évet és a sírig tartott, önzetlen, őszinte barátságot!

A Jóisten fogadjon oltalmába!

Nyugodjál békében!

Leic József

Borsodi Imre (1929–2014)

A középiskolát a soproni Kereskedelmi Szakközépiskolában végezte, ahol gyors- és gépirást, valamint könyvelést tanult. Ez a körülmény jelentősen befolyásolta szakmai pályafutását. A középiskola után egy évig, a főiskolai felvételi előtt, egy szövetkezetben könyvelőként dolgozott.

1954-ben szerezte meg erdőmérnöki diplomáját, amely után a Zirci Állami Erdőgazdaság Zirci Erdészetéhez került fahasználati műszaki vezető beosztásba 1955. január 5-én.

1957. február 1-jén a Balaton-felvidéki Állami Erdőgazdaság Zirci Erdészetének vezetőjévé nevezték ki. 1966. április 1-jével áthelyezéssel a Nyírségi Állami Erdőgazdasághoz került, ahol főmérőként dolgozott. A Honvédségi Erdőgazdaságok kialakításakor, 1967. szeptember 1-jétől a Honvédelmi Minisztérium Veszprémi Erdőgazdaság igazgatója kinevezést kapta. Ebben a beosztásban 24 évig tevékenykedett, innen vonult nyugállományba.

Munkássága során többek közt Kiváló Dolgozó, Munka Érdemrend arany és bronz

fokozatai, Haza Szolgálatáért, Veszprém megyéért, Kiváló Munkáért, Április 4. Érdemrend kitüntetések vehetett át. Közéleti tevékenysége során 1974–1982 között Veszprém Város Tanácsának, 1972–1982 között a Hazafias Népfront megyei vezetőségének, 1977–1985 között az Országos Erdészeti Egyesület Elnökségének tagja volt.

Erdészetvezetőként lelkesen kapcsolódott be az erdőgazdaság újjító mozgalmába. Számos új technológiát, munkaszervezési módszert ő alkalmazott először a Zirci Erdészetnél. Hozzáértésével, kitartásával kivívta felettesei és kollégái elismerését.

Igazgatói munkásságában tükröződött közgazdasági szemlélete. Már a '60-as évek végén, országosan is az elsők között vezette az erdészek önelszámolását, majd ennek alapján azt az információs rendszert, amely alapul szolgált az anyagi ösztönzési rendszer bevezetéséhez.

Elegendhetetlennek tartotta a fafeldolgozás fejlesztését, amelyhez a szükséges forrásokot a cég eredményes működése biztosította. A technológia korszerűsítésének és a fejlett munkamódszerek elsajátításának köszönhetően magasabb készlettségi fokú termelőállítást lehetővé tette a bútorgyárral való kooperációt. Példaértékű együttműködést alakított ki a Balaton Bútorgyárral.

A vezetése alatt a Veszprémi Erdőgazdaság két évtizeden keresztül országosan is a legjobbak között volt, és e hagyomány a mai napig tart. Legfőbb törekvében a tartamosság biztosítása volt az erdőállomány-gazdálkodásban, és az eredményességben egyaránt. Maximálisan kihasználta az adódó bérfejlesztési lehetőségeket. Vezetőként munkatársait tisztelte, a fizikai dolgozókat megbecsülte, fakitermelői zömét nevének szolgáltatta.

Kollégái, barátai 2014. május 7-én búcsúztak el tőle a veszprémi Szent Margit-templomban.

Szedlák Tibor

Fotó: Duska József

Kettészelt vulkán gyomrában

Bucsináról. Fotó: Kalló Jázmin

Kevészer adatik meg, hogy valódi időutazást telessünk a múltban. Pedig ki ne szeretné az általa meg nem élt korszakok, korok világát kézzel foghatóan is megtapasztalni, érzékeivel átélni, fantáziájával felfedezni. Különösen igaz ez talán az erdészekre, akik a munkájuk során folytonos időutazást tesznek az erdőkezelés történetében, amikor egy-egy korosabb szálerdőbe lépve szakmai elődeik keze nyomát látják maguk körül.

Az erdők nyújtotta lehetőségeken túl, száz és ezer évekre repítenek vissza a keményen zengő kövek. Történelmi távlatok felfedezésére sarkallanak a várak, kastélyok, templomok, kolostorok ember által faragott, csiszolt, alakított oszlopai, bolthajtásai, lépcsői. De lehetőségünk van még tovább lépni az időben, felfedezni az emberi történelem előtt létezett világunk egy-egy szelétét.

A működő vulkánok látványos kitérőseikkel, magasra dobott izzó kőzetolvadék anyagokkal, a Föld felszínét gyökeresen átalakító földtani folyamataikkal, mindenkor az emberi érdeklődés középpontjában álltak. Néhány éve egy izlandi kitérő vulkáni hamufelhője egész Európa egéről „leradírozta” a sugárhajtású repülőgépeket, idő-

szakosan leállította a kontinens légi közlekedését.

A hol szunnyadó, hol aktív tűzhányók sok tízezer év alatt felépülő kürtőinek mélye az idő mély kútja.

Belepillantani azonban nem egyszerű feladat. Számos veszélyt hordoz és nehezen elérhető, különleges helyszíneken, csak különleges felszerelésekkel lehetséges. Ráadásul jobbára csak a specialista szakembereknek.

Hazánk északi táján, a Cserhát keleti felében, a Tepke – Nagy-Kő-tető hegytömbjének lábánál azonban bárki, aki időt és energiát szán egy kis utazásra, nyugodt körülmények között, szinte kézzelfoghatóan élheti át egy 15-16 millió éves időutazás minden látványosságát. Belenézhet egy vulkán „gyomrába”, me-

lyet egykori szorgos kőfejtő emberi kezek véstek, csákányoztak, robbantottak és tártak ezzel fel az utókor számára.

Sámsonháza közvetlen határában szinte kolosszális méretű kőfalak törnek az égbe. Mintha egy roppant méretű kés metszett volna bele sebészi pontossággal a Vár-hegy kettős kúpját alkotó, vöröses-barnás kemény sziklákba. Látványosan és beszédesen rétegzett kőzetsávok tárulnak fel, mint egy cukrászsütemény tészta és krémes rétegei sorakoznának előttünk, roppant méreteketben. S miről mesélnek a kőzetek, hova repítenek vissza az időben?

A kőfejtő falait nézve egy sekélyvízi, szubtrópusi tengerpartot látunk magunk előtt. A környezet a Tirrén-tengerben, Szicíliától északra emelkedő, mai Stromboli vulkáni szigetére hasonlít a legjobban. Az egymást szabályos rendben követő kőzetsorozatok egy-egy vulkáni működési ciklus emlékei. Heves robbanásos kitérősek rázták meg a tájat egykor, hamufelhők, vulkáni bombák törtek fel nagy erővel a magasba és rakódtak le a sekélytenger áramló vizében. Majd nyugodtabb, kevésbé aktív időszak következett és az addig már kihűlt hamurétegekre lávafolyások települtek, melyek kemény vulkáni kőzetanyagká, andezitké szilárdultak meg.

A sámsonháza kőfejtő a rétegvulkáni működés messze földön ismert és becsült, tankönyvekbe illő iskolapéldája, mely a szomszédban emelkedő Mát-rát felépítő ősvulkán kőzetanyagait, szerkezetét és ezzel a 15-16 millió évvel ezelőtti világunk képét rajzolja meg.

S hogy a hatalmas időtávlatokból való visszatérés fokozatosabb legyen és egyben teljes élményt nyújtson, a kettészelt vulkáni rétegek tetején emelkedik a 12. században építeni kezdett, majd a 14. században erős, a vidéket uraló kővárrá átalakított, Fejérkő várának romjai. Sámsonháza így egyszerre nyílik lehetőség a történelem előtti korokban és a magyar történelmi korszakokban időutazást tennünk.

Nagy László

Fejérkő. Fotó: Kalló Jázmin

Fotó: Körmeny Regina

Hungarikum lett az akácfa és az akácméz

Döntött a Hungarikum Bizottság
Hungarikum lett a magyar akácfa és a magyar akácméz – a Hungarikum Bizottság döntését Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter jelentette be Szarvason, a testület kihelyezett ülését követő sajtótájékoztatón. A bizottság Szarvason ülésezett, Tessedik Sámuel lelkész, a felvilágosodás korának pedagógusa, gazdasági szakíró szülővárosában, aki sokat tett az akác meghonosításáért Magyarországon. A vidékfejlesztési miniszter, a Hungarikum Bizottság elnöke elmondta: az akác és az akácméz hungarikummá nyilvánításában a bizottság pénteken egyhangú döntést hozott, valamennyien támogatták, hogy bekerüljön az egyedüli értékek közé, amit az utókornak is meg kell őriznie generációkon át.

Forrás: **MTI**

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/hungarikum_akac_akacmez

Nagy kárt okozott az Yvette ciklon a vasi erdőkben

33 000 köbméter faanyag, fél milliárdos kárérték

Félmilliárd forintnyi kárt okozott a május közepén Magyarország felett átvonult Yvette nevű ciklon a Szombathelyi Erdészeti Zrt. kezelésében lévő állami

erdőkben – közölte a Kőszegi-hegység turisták által is kedvelt célpontja, a Hétforrás közelében egy erdészeti úton tartott Bugán József, az erdészeti részvénytársaság vezérigazgatója.

Forrás: **MTI, hirado.hu**

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/vas_erdok_ciklon_kar

Az oktatásban és a környezetvédelemben dolgozók kaptak elismerést a VM-ben

Erdészeti középfokú szakképzésben és felsőoktatásban dolgozókat is kitüntettek
Az oktatásban és a környezetvédelemben dolgozók kaptak elismeréseket a Vidékfejlesztési Minisztériumban (VM) a fővárosban a Környezetvédelmi Világnap és a Pedagógus Nap alkalmából.

Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter köszöntőjében kiemelte: a természeti értékek megóvása, fenntartható hasznosítása megkülönböztetett figyelmet kapott az elmúlt négy év során a minisztérium tevékenységében. Erre példaként hozta többek között az új földtörvény, illetve a Nemzeti Vízstratégia megalkotását, továbbá a hulladékok begyűjtését, újrahasznosítását szolgáló beruházásokat. Felhívta a figyelmet arra: a Vidékfejlesztési Minisztérium egyetemes, országos hálózatba szervezte az agrár-szakképzési rendszert. Az agrárium megbecsülésének és jövedelmező-

ségének érdekében szükség van versenyképes, színvonalas szakképzésre – tette hozzá.

Fazekas Sándor jelezte: a VM iskoláiban közel 28 ezer tanuló gyarapítja tudását a mezőgazdasági, az élelmiszeripari és a környezetügyi szakmacsoportokban. Az agrárszakképző iskolák hálózata az országban összesen 59 intézményt jelent, amelyekben több mint 2400 pedagógus és további mintegy 1700 alkalmazott dolgozik. A miniszter megemlítette, hogy az iskolák átvétele során az intézményekben összesen mintegy 100 millió forintot kivevő volt az adósságállomány, amit mára gyakorlatilag sikerült rendezni.

Forrás: **MTI**

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/oktatas_kornyezetvedelem_dijazottak

A miniszterek feladat- és hatásköréről

Megjelent az új kormány miniszteri hatásköréről és felelősségi területeiről részletező kormányrendelet a Magyar Közlönyben

Megjelent a Magyar Közlönyben az a kormányrendelet, amely a pénteken megalkult harmadik Orbán-kormány minisztereinek feladat- és hatáskörét szabályozza. Az új kormány péntek délelőtt alakult meg, miután Áder János köztársasági elnök kinevezte a minisztereket, akik ezután az Országgyűlés előtt esküt tettek.

Forrás: **MTI**

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/uj_kormany_miniszterek_feladatkor

HASZNÁLJA TAGSÁGI KÁRTYÁJÁT!

Az Országos Erdészeti Egyesületben fennálló tagságot 2012-től tagsági kártya igazolja. Az OEE-kártya tulajdonosa egyre több kedvezményt vehet igénybe a különböző vásárlási lehetőségektől kezdve a vadászházi szállásokig. Az aktuálisan elérhető kedvezmények listája a www.oee.hu oldalon olvasható, évente egy alkalommal az Erdészeti Lapok is közli.

Az Egyesület vezetése a kártya használatára biztat minden egyesületi tagot! A kedvezményrendszer igazi értékét, minél szélesebb körű elfogadottságát a rendszeres kártyahasználat alapozza meg.

A kártya névre szóló, sorszámmal és vonalkóddal ellátott, az Egyesület titkársága évente érvényesíti. A 2014-re szóló érvényesítő matricákat azon tagok kapják meg a helyi csoportokon keresztül, akik teljesítették az adott évről vonatkozó tagdíjfizetési kötelezettségüket.

A kedvezményrendszerrel és a tagsági kártyával kapcsolatos bármely kérdésben felvilágosítás kérhető az Egyesület titkárságán (titkarsag@oee.hu, 06 1 201 6293) vagy a helyi csoport titkároknál.

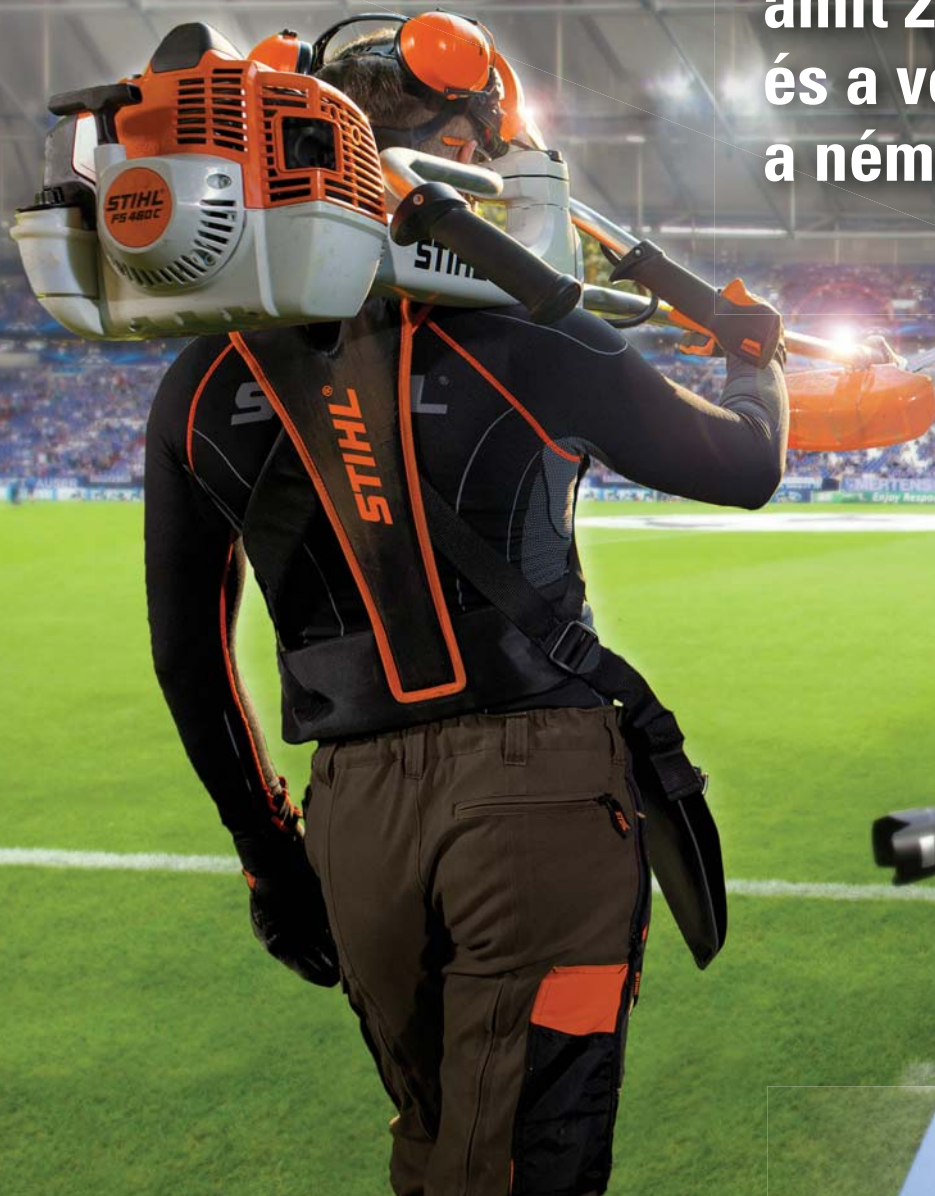

Partnereink:

„A foci egy olyan játék,
amit 22-en játszanak,
és a végén mindig
a németek nyernek”

Gary Lineker

→ www.stihl.hu
Mobilra optimalizálva!

A rajongók jól tudják: versenybe szállhat bárki a világ minden tájáról, de végül mindig a német minőség győz. A minőség azonban nem csak technológia kérdése. Fejben kezdődik, nem ismer tűréshatárokat, sem kompromisszumokat. A minőségnek a termék teljes életciklusára ki kell terjednie, hiszen a hosszú használat során igazolást nyer. Minden STIHL termék e filozófia alapján készül és ezért maradnak verhetetlenek, bárhol is lépnek pályára.

**Termékeinket keresse honlapunkon
és szakkereskedéseinkben!**

STIHL
nyereményjáték
2014

Találja meg JACK-et, és egy kis
szerencsével a nyeremények Önt fogják megtalálni!
A játék június 30-ig folytatódik a szakkereskedésekben

BUSINESS 6x
Superbrands

'08 '09 '10 '11 '12 '13

ANDREAS STIHL KFT.
2051 Biatorbágy-Budapark, Paul Hartmann u. 4.
Telefon: (+36-23) 418-054 · E-mail: info@stihl.hu

STIHL®